

Evangelija

pirmoje nedėlioje po Sekminių, pagal šv. Luką,
skyrusius VI.

Anuomet tarė Jezus savo mokintiniams: Būkite mielaširdingi, kaip ir jūsų tėvas yra mielaširdingas. Nesūdykite, o nebūsite sūdyti; neskandykite o nebūsite paskandinti; atleiskite, o bus jums atleista. Duokite, o bus jums duota: saiką gera, ir primurdyta, ir pakratyta, ir kūjiną duos yščiun jūsų. Nes tuomi saiku, kuriuomi saikuojate, bus jums atsaikuota. Ir pasake jiems panašumą: Ar gali aklas vesti aklą? bene abu įpuola duobėn. Mokinys nėra augščiau už mokytoją. Bet žėdnas bus tobulas, kad bus kaip jo mokytojas. O kodėl regi kriaš, aklyje brolio tavo, o rašto, kurs yra aklyje tavo, neregį? Arba kaip gali tarti broliui tavo: Broli, leisk, išmesiu kriaš iš tavo akies, pats nedabodamas rasto aklyje tavo? Veidmainy, išmiek pirma rastą iš akies tavo, o tuomet išvysi, idant išimtumei kriaš iš akies brolio tavo.

*****

IŠ KATALIKU GYVENIMO.

SCRANTONO, SV. JUOZAPO BAZNYCIOS PARAPIJECIAI turės didelį iškilnę šv. Trejybės dienoje, ateinanti nedėdienį. Tą dieną Jo Malonybė vyskupas M. J. Hoban išnaujo pašvęs atskalinų subiauriotą jų bažnyčią. Augščiausias Pensylvanijos Valstijbs Teismas atmetė pasišiausėlių prieš vyskupą prašymą išnaujo peržiūrėti bylą. Kartu Augščiausias Teismas davė instrukciją vietiniam Scranton miesto teismui, kad ansai įsakmiai įsakytų pametusiams katalikų tikėjimą kuoveikiaus įduoti bažnyčios raktus vyskupo paskirtam šv. Juozapo katalikiškam klebonui kun. J. Kurui. Pereitos savaitės ketverge tą teismo įsakymą pasišiausėliai „komitetai“ išpildė ir atnešė bažnyčios raktus. Tokiu būdu per nesuipratimą ta puiki kadaisiai lietuvių katalikų šventynė busvisi globoje atekalinų, taip vadinamų „nezaleznų“, kuriuos vietiniai katalikai vadina bambizininiais, vėla pagrižo į tikrųjų savo fundatorių rankas. Kun. Kuras pirm

nei pasirašė priėmęs raktus, surašė visą inventorių ir sustatė protokolą, kad, reikalui išitikus, galima būtų pareikalauti nuo netikrų bažnyčios valdovų atitaisymo blėdies, jei kokia bus išrasta. Klebonas kun. Kuras buvo manęs bažnyčią perstatyti ir padidinti, o paskui pašvesti, bet žmonėms, per 6 metus kariavusiems už savo prakaitu išstatytą bažnytelę, tas laukimas pasirodė perilgu ir jie reikalavo, kad tojas pašvesti bažnyčią, kurioje jie neturėjo pamaldų per 6 metus, o pastatymo darbą galima būtų vėliaus atlikti. Paklydėlių išniekintos bažnyčios pašventinimo apeigosa sukviesta katalikiškos draugijos iš visos apylinkės. Keli tūkstančiai lietuvių katalikų eis parodoje, kad išreiškus savo džiaugsmą iš pergalės atskalinų. In iškilmes pasišiūrė ir arių Blaiivybės draugijos, kurių viena skaito per 500 narių. Taigi per šv. Trejybę Scranton'o lietuviai katalikai turės neapsakytai dideles iškilmes. Šunkiai jie kariavo už Katalikų Bažnyčios teises, tat teisingai yra noras pasidžiaugti ir pasigėrėti iš savo pergalės. Parodos prasidės nuo Scranton'o katalikų katedros. Pats vyskupas Hoban dalyvaus parodoje. Pirmoje eilėje parodos bus nešamas vyskupo kryžius, kaip ženklas pergalės, pati paroda panėšės daugiaus į bažnytinę procesiją. Dieve padėk!

NEWARKO, SV. TREJYBES lietuvių bažnyčioje 40 valandų atlaiadi buvo 1, 2 ir 3-ią dieną Sekminių. Klebonui kun. P. Jakšėiui į dvasiška talką pribuvo kunigai: J. Kasakaitis iš Pittstono, E. Budrevičis ir B. Zindzius iš Elizabeth, Jonas Svagždyš iš Patersono, Juozas Raštutis iš Jersey City, J. Jakaitis iš Worcester, J. Zebria iš New Briton'o, V. Varnagiris, A. Milukas, S. Remeika, N. Petkus ir A. Kodis iš Brooklyno, Gugis iš Wanamie, Pa. ir neseniai atvykęs iš Mogilevo vyskupijos kun. Sukis, viešis pas kun. B. Zindzių. Keliolika šimtų žmonių priėjo prie šv. Sakramentų. Sv. Trejybės parapija yra didžiausia lietuvių parapija Newarko Vyskupijoje. Velykinės išpažinties joje atliekančių yra apie 2400 asmenų. Šimet klebonas kun. P. Jakštys pabaigęs mokėti visas parapijos skolas. Parapijoje yra apie 10 visokių draugijų, kurių narių skaitlius gališ siekti į 1000.

KUN. B. ZINDZIUS, šv. Petro ir Povylo bažnyčios klebonas Elizabeth'e, paklauses daktarų rodos, važiuoja į Lietuvą ant kelių mėnesių vakacijų. Parapiją valdys lig laikui vikaras kun. E. Budrevičius. Ant vakacijų į Lietuvą važiuoja taipgi kun. K. Jakaitis iš Worcester, Mass. ir M. Pankauckas šv. Jurgio klebonas iš Bridgeproto, Conn. Kun. Pankaucko parapiją globos iki laikui anglas kunigas ir kun. Grikis retkarčiais atvykdamas iš New Haven, Conn.

Grįždamas iš tėvynės kun. B. Zindzius aplankys Italijos žemę ir Rymą, kur jis mokinosi seminarijoje.

MASPETH'O, NEW YORKE Viešpaties Atsimainymo lietuvių parapija šias Sekmenes apvaikščiojo su didelėmis iškilėmis. Ta dieną mat buvo pašventyta naujas altorius, — kurių vietos klebonas, kun. A. Milukas, savo lešomis italės, taipgi amžinosios lempos ir liktorių, kurių supirkimui sudėjo gausias auks duosnus parapijiečiai, tad ir prisirengimas prie Sekminių šventės buvo nepaprastas.

Visą sul atos dieną prieš Sekmines jauni vaikinai, merginos ir moterėlės, taipgi vaikučiai, atlikę katekizacijos lekcijas, klebono paraginti, kaip bitės trūsė apie bažnyčios išpuošimą kartu su savo vargonininku. Išlauko ir iš vidaus iškaisė savo maldnamį augštais berželiais. Nuo didžiojo altoriaus iki durų, abiem šonais viršų sėdynių, nutiekti elegantiškais pušaršiais išlankstyti žaliuamynų vainikai. Tokiais jau vainikais išdabintos sienos, vargonai, bažnyčios durys altorius ir stacijos. Galima tad suprasti, kiek čia reikėjo darbo, kad prisirinkus miškuose ir laukuose tiek žaliuamynų ir visa tai supynus į storus, ilgus vainikus. Naujaisi altorius buvo gana apšiai apstatytas ir iškaisytas žydinčiomis radastomis, kurių kvapsni, susimaišęs su beržų, eržuolių bei liepų lapų kvapsniu pripildė visą bažnyčią. Smagu buvo melsties taip gražiai išdabintouse Dievo namuose, nors per sumą dėlei daugybės svetelio net moters su kudikėliais ant rankų neturėjo patogesnės čia vietos. O ir po sumos, giedant Aniolas Dievo, nieks nesiskubino prie durų, nieks neišsispraudė iš savo vietos, bet visi sustojė kartu su vargonais ir giesmininkais harmoniškai atgiedojo Sv. Panelės pasveikinimą. Ir tik vargonams nutilus, pradėjo pamaži skirstyties bejokio trukšmo nei grūdimosi, lyg nenorėdami apleisti taip malonias maldos apstovas.

Per Mišparus buvo padaryta procesija.

Vakarop skaieti dangaus mėlynė pradėjo temptis palšais debesų duburiais. Po dienos karščio staiga pakilo nuo jūrių šaltas, smarkus vėjas. Rodėsi lietuos tuoj, tuoj pasipils lyg iš kibiro. Tečiaus tos gamtos pranašytės maldingų Maspeth'o parapijiečių nekiek neatgrasno nuo ėjimo bažnyčion ant Mišparų ir maldingų žmonelių susirinko čia vakare neką mažiau, kaip ant sumos. Dvi didelės vyrų draugijos: — šv. Petro ir Povylo iš Blisvilles ir šv. Vincento iš Maspeth'o, — pasirėdę su draugysčių ženklais, kokardomis, baltomis pirštinaitėmis užėmė pas altorių pirmutinius suolus. Skaitlinga moterų šv. Rožančiaus draugija taipogi atsakančiuose parėduose susigrupavo eilėse. Mažų mergaičių ir vaikučių draugija užėmė abu vidurio bažnyčios tako šonus. Mergaitės, kurių ypač daug sugužėjo tą vakarą bažnyčion, buvo pasipuošusios baltai ir laikė rankose žydinčių gėlių ryšelius, iš kurių paskui barstė

taką prieš nešamą Svenčiausiajį.

Po Mišparų pradėta didelė procesija. Visos draugystės tiek moterų tiek vyrų laikė rankose užžiebtas žvakes ir iš priešakio kiekvienos draugystės buvo nešamos jų atsakančios vėlavos. Be draugysčių procesijoje dalyvavo visi susirinkę ant pamaldų žmonės, nes apie bažnyčią einant iš lauko, viduryje nei vieno neliko. Po procesijai klebonas kun. A. Milukas pasakė gražų pamokslą. Pagyrė savo gerus parapijiečius, kad, paklausę jo raginimo, taip skaitlingai susirinko į bažnyčią, padėjo draugystėms, jog nepatingėjo prisidėti prie gražaus, tikrai katalikiško apvaikščiojimo Sekminių šventės. Taipgi paaikino dvasišką ir tautišką naudą iš susivienijimo mūsų žmonių į katalikiškas draugijas ir išreiškė norą, bei ragyte ragino, kad susitvertų Maspetho parapijoje taipogi jaunimo — jaunikačių ir mergaičių — draugija po Panelės Svenčiausios globa, panašiai kaip airių ir kitų tautų Amerikoje katalikų „Sodalitų“ draugijos. Galima tikėtis, kad tas klebono paraginimas nepasiliks be tinkamų pasekmių. Da tą patį vakarą girdėjau jaunas merginas ir bernaičius tarianties apie Panelės Svenčiausios vardo draugijos įsteigimą. Dievo duok, kad tas išsipildytų kagreičiausiai, nes, anot gerb. kun. A. Miluko žodžių tokios, draugijos netik ką dvasiškai jaunimą tobulina, bet ir šios šalies žmonių akise pakelia lietuvių vardą. —

Pašajietis.

MISIOS ATVIRAME ORE. Pereitą nedeldienį, 31 d. gegužės Philadelphijos laivyno parodų kieme buvo atliktos iškilmingai gedulingosios už numirusius kareivius šv. Misijos — pirmą kartą tokioj vietoj nuo revoliucijos meto. Ant tų mišių susirinko į 75.000 žmonių, nors diena buvo labai karšta. Nemažai žmonių apsirgo nuo saulės kaitinančių spindulių ir juos prireikėjo ligonbučiuose ir šalmose vaistinėse atgaivinti.

ZEMAICIU VYSKUPIJOS VALDYTOJAS ISTEISINTAS. J. M. kun. Borovskis Zemaičių vyskupijos valdytojas, buvo pašaukas tieson ir nuteistas keturiems mėnesiams baumsės dėl tėvų atkalbėjimo, kad neleistų savo vaikų į rusų cerkvinės mokyklas. J. M. kun. valdytojas kreipėsi į senatą, kuris dabar panaikino teismo nusprendimą.

J. E. SEINU VYSKUPAS Karosas po Devintinių atlankys kai kurias Marijampolės ir Naumiesčio dekonijų parapijas.

KAUNAS. Naujai paskirto Zemaičių vyskupo J. Eks. Karevičiaus laukiama Kaunas atvažiuojant apie vidurį gegužės mėnesio. Ingresas (iškilmingas įėjimas į katedros bažnyčią) bus gegužės 18 dieną.

— Kunigų permainos Kurklių kam. kun. Ribokas perkeltas į Balnikus kam. Sviečėnos kam. kun. Stasiulionis, jam pačiam prašanties, paliuosuotas nuo užimamos vietos ir leista jam apsigyventi Kvedainos altarijoje.

Mirė Kvedainos altaristas a. a. kun. Pauliukevičius, 82 metų.

VILNIUS. Kun. Makarevičius paskirtas Naujosios Vileikos klebonu. Vileikos klebonas kun. Butkevičius į Parafinavą klebonu. Iš Parafijanavo kun. Romanauskas jam prašantys paskirtas į Topėvą kam. Kun. Jotkauskas iš Topėvo, į Krzemienią, kun. Baranauskas iš Krzemienio į Krevą kamendoriais.

SV. MYKALOJAUS BAZNYČIA Vilniuje gavo šiomis dienomis gausią auką 1000 rublių. Paliko ją tai bažnyčiai a. a. Petras Varpučanskis, lietuvis iš Kauno gubernijos. Išėjęs ūkio mokyklą, kankurį laiką buvo Lenkuose pieninės užveizėtoju, vėliau įsteigė savo pieninę Liubline. Visą laiką toli nuo Lietuvos gyvendamas, betgi nepamiršo savo krašto.

Nabašninkas paliko dar 500 rublių ir savo tėviškės parapijos bažnyčiai.

PETERBURGAS. Lietuviai yra susirūpinę koks bus kunigas lietuvis prie katedros vieton kun. Karevičiaus perkeliama į Kauno vyskupus. Dažniausia prie katedros esti tik kunigas mokąs lietuviškai. Dabar Peterburgo katedroje dažniausia šventomis dienomis rytais lietuviai gieda lietuviškai.

SENATAS bal. 25 d. atmetė kun. Dovgelevičiaus kascijos skundą prieš Minsko apygardos teismo nutarimą, kuriuo jis nuteistas 6 mėnesiams tvirtumos už stačiatikių tikėjimo užgavimą.

KATALIKU LAIRKASČIAI PORTUGALIJOJ vėl pradeda išeiti. Žinomas katalikų laikraštis „O Dia“, buvęs vyriausybės daugiau pusės metų pasmaugtas, vėl pirmu kartu pasirodė. „Joks kitas laikraštis nėra tiek nukentėjęs, kaip „O Dia“. Du kartu revoliucionierių gaujos buvo visiškai sunaikinę visą šio laikraščio inventorių ir išdraskę spaustuve. Laikraščio vedėjas Moreira d'Almeida su sūnumi be jokios kaltės buvo įmesti kalėjiman. Delei drąsių protestų, ypatingai Anglijoje, juodu vėl buvo paliosuotu ir daug kentęs laikraščio vedėjas dabar, savo įsitikinimu vedamas, vėl pradeda savo darbą tėvynės ir katalikų tikybos labui. Antras katalikų laikraštis „Macao“ jau taip pat pradėjo eiti.

KYNU KANKINIAI. Neseniai sugrįžusis iš Kynų misijonierius Vincentas Lebbė laikė Paryžiuje paskaitą apie krikščionių tikėjimo platinimą Kynuose. Toje paskaitoje jisai paminėjo keletą išsitikimų iš gyvenimo, kurie parodo, kaip tvirtai įtikėjusieji kyniečiai laikos savo tikėjimo.

Vieną sodžių, Tong-liu, kame gyveno krikščionis, užpuolė sukilėliai. Tame sodžiujė tebuvo 1000 gyventojų, o užpuolė ant jų 10.000 sukilėlių, bet užpultieji atmušė 40 užpuolimų, ir prancūzų generolas to sodžiaus gyventojų drąsumui pagerbti liepė nuledinti tam tikrą ženklą. Betgi sukilėliams per vylių pavyko pagauti sodžiaus Haut-tsen gyventojus. Suimtajį krikščionių tikėjimo mokytoją vertė jie atsižadėti krikščionių tikėjimo, grąsindami atkirsti jam dešinę ranką. Šis ištiesė ranką sakydamas: kirkkite. Ir atkirto. Paskui jisai ištiesė kairiąją

ranką, ir tą jam atkirto, o paskui atkirto ir abi koji, ir taip jisai mirė.

Tą pačią dieną akyse aštuonių metų vaiko nužudyta jo tėvą ir broli, paskui viliota vaika, kad atsižadėtų savo tikėjimo, bet vaikas drąsiai atsakė: aš noriu eiti paskui tėvą ir motiną. Ir jo noras išsipildė, sukilėliai nukryžiuojo vaiką, pirkaldami jį prie savo bažnyčios duriu.

J. GERUTIS.

Garbenio Nuomones.

(Atspauda iš šv. Kazimiero Draugijos išleidimo.)

(Tasa.)

36 SKYRIUS.

Plaukai, stuomuo ir kiaušas.

Brangus Garbenio giminaiti!

Tamsta man prikišei šalip spalvos: plaukus, stuomenį ir kiaušo formą. Ir čia vėl randi tokį didelį skirtumą tarpu žmonių veisies, kad sakais niekaip negalys sutikti su jų bendra pradžia. Pažiūrėsimė gi kieno bus viršus, mano ar Tamstos.

Plaukai. Tai tiesa, murinų plaukai panašė bent kiek į vilną. Bet paimek mikroskopą, tyrinėk šiam instrumentui padedant plauką baltu žmogaus ir vilnos plauką, padėk juodu viduryje murino plauko ir prisiziūrėk, su kuriuomi šis yra artimesnis: su žmogaus plauku, ar su vilna? Paregėsi, kad yra sudėtas lygiai kaip ir mūsų plaukas, kad nuo vilnos skiras butinai. Taigi, nebūdamas mūsų plauku ir nebūdamas vilna, jis visgi yra plaukas!

Pas žvėris tos pačios rūšies irgi randame plaukų skirtumą ir visuomet dėlėi klimato. Taip antai žiemiuose šunes yra tirštai apžėlė, kuomet šiltu kraštu bėginėja pusplikiai lyg anas miegalis bemiegodams sukaitęs ir numetęs savo antklodę. Ar bereikia daugiau pavyzdžių? Kam jie? Man regis, jog aš ir Tamsta nesvyravusiu prisiektuva niekadus nebuvus plaukuoto Adomo šalip mūsų. Taipogi nesiginčytuva, jog sakysime, plikakaktis Baltus turi tuos pačius prosenuolius, kaip ir garbeniuotas Jurgis?

Stuomuo. Ar yra buvęs kitas Adomas milžinas, tėvas patagoniečių, ir kitas Adomas neišaugala, nuo kurio paeitų Bušmaniečiai? Aiškiau pasakius, stuomens skirtumas tarpu įvairių tautų begu jau yra taip didelis, kad jo nebebūtų galima kitaip išsiaiškinti kaip vien tik pradžios skirtumu?

Pasitelkime skaitlines. Bušmanietis turi ūgio, apskritai 6mus, 1 metrą 37 centimetrus. Patagonietis turi 1 metrą 72 centimetru, vadinas 35 centimetrus daugiau. Nekiek labai ir didesnis. Ar taip yra pas šunis? Takselia turi augščio tiktai 30 centimetru, o šventbernardietis—1 metrą 33 centimetrus. Tai yra, prisieitu sudėti krūvon keturis takselius ir pusę, panorėjus sulynginti su šventbernardiečiu! Kuomet pastačius keturis Bušmaniečius vieną ant kito, išeitų tik tris Patagoniečiai.

Taigi, mano prieteli, stuomens skirtumas pas žmonių veislių yra nekaž-koks, ir kai viskas kitas, išsiaiškina krašto itekme. Stai anglų šeimyna apsigyvenusi Ameri-

koje antroje kartoje ima menkėti. Ale užtat jos pirštai eina ilgin taip, jog pakirkams prisieina nerti tamtikras pirštines. Berods jukinga tai klimato įtekmė, bet nieko nepadarysi. Sako Prancūzijoje ešą tokie departamentai, kamė gyventojai turį pirštus kaip kabliukus.

K i a u š a s. Negalima pasakyti, kad murino kiaušas būtų tokapat, kaip baltojo žmogaus. Ale imsimė lyginti abudu. Kol kas paimkime galvą bandšunio ir kurto sudėkime. Išeina nemažas skirtumas! Ir visgi dėlto nepsakysime, kad juodu išeina iš kiujų prošunių. Kodelgi kaip tik eina kalba apie žmogų, tuojau reikia spirties, jog jis išeina ne iš tų padūių protėvių?

Iškask Vilniaus kapus, rastumem įvairių formų kiaušų. Ar ant to pasirėmę drįstumem stgauti, jog nevisi vilniečiai yra sūnumis Adomo ir Jievos?

Tai tik yra tiesa, jog kraštas, klimatas, papročiai daug prisideda prie išdirbimo tos ir kitos kiaušo formos. Zinome visi, jog kai-kuriose šalyse motyns taip suvaržo bevytydamos vaiko galvutė, kad kaulai treska net. Vaikas užauga su keista galva. Brazilijoje yra įprotis pas murinus muštis kaktomis kaip avinai. Kas išeina iš to? Išeina, kad kaktos priekis yra daug storesnis ir kietesnis už užpakalį. Netikėlis pasakytų kitaip. Jis pasakytų: „Dievas tyčiomis sutvėrė porą žmonių — vyrą ir moterę — sukietomis kaktomis, idant jų vaikai galėtų daužyties kaktomis kaip ožiai“. Kaktomis besidažant surumbėja kaulas, kaip kad surumbėja rankos darbus bedirbant.

Sako, kad proto darbas taipogi veikiąs į kiaušą. Kiaušas mokslininko Cuvierio pasidarė beveik perregimas. Iš čia išeina priežodis galvą k r a p š t y t i, s u k t i. Rodos, kad ta įpatybė tinkas pas muzikantus, nors aš, nebuvamas pats muzikantu, nedirjtu stačiai tai sakyti.

Dabar, mano prieteli, viską pasakęs pridursiu, jog šalip tų mėnkų iškrypimų yra kur-kas daugiau panašumų. Tie tatai panašumai mus verste verčia pripažinti, jog visi žmonės yra tie patys žmonės. Skirtumas ir panašumas tai nuolatinis gamtos turtas, amžiais nėnykstaš besivienijant tarpu savęs įvairioms žmonių giminėms. Anatomiškas susatymas yra pas visus tas pats. Mes, žmonės, kokios spalvos nebūtumėm, visi prilygstame kitas kitam. Skiriamės nuo žvėrių ir gyvulių išminties karalyste, dora ir religijos ertimi.

Garbė žmonijai, kad turi vidaus jausmą, tą šventą nuomonę, jog visi esame broliai, ir kad pertai visi esame kilę iš to paties tėvo. Dėlto tatai susidurę su išvirzusiomis, nupuolusiomis laukinėmis tautomis, mes pagallime jų ir rūpinamės pakelti. Mūsų apšvietimo laipsnis mums tuomet išrodė ne vien girklas, ale drauge ir priedermė. Mes atjaučiame reikalą ištiesti pagalbos ranką tiems nukritėliams, pavadinę tą darbą brolyste. Tai gerai! Tai gerai dėlto, kad taip yra teisinga.

Mano prieteli, koks tu ten būtumei: baltas juodas, rasyvas, ar geltonas, milžinas ar nykštukas, plaukuotas ar plikas, spaudžiu tau prieteliškai ranką ir šaukiu: „Svekas gyvas, broliuži! Ką beveiki?“

(Toliau bus.)

Iš Lietuvos.

SUBACIUS, Ukm. pav. 1912 m. naktįje 25 lapkričio, koks tai piktadaris iš Subačiaus bažnyčios apvogė pušką su Sv. Sakramentu ir uždengtuvus nuo altorių, apie tai buvo pranešta policijai. 1913 m. Panevėžyje apvogus vienus namus, policija darė krataš pas įtariamus vagystėje ir pas vieną iš jų atrasta uždengtuvai nuo altorių Subačiaus bažnyčios. Suareštavo jį ir byla paduota tyrinėtojiui. Atsirado ir liudiotų. 28 kovo šiu metų Ukmergėje apskričio teisme buvo nagrinėjama byla. Kaltininkas prisipažino prie išvogimo Subačiaus bažnyčios. Liko pasmerktas katargon 4 metams ir 4 mėnesiams, po to 5 metų policijos priežiūrai. Jis lietuvis, siuvėjas 26 metų, sakosi skaitydamas prieštikybines knygeles, klausydamas niekinio tikėjimo, nustojęs tikėti ir į bažnyčią vaikščioti, pradėjęs girtuokliauti ir vogti, dabar, sako, gailiuos, bet po laikui.

VILNIAUS KATALIKU SEMINARIJOJE lietuvių auklėtinių tik apie 14 nuošimčių. Bet dabar ir to nėra: lietuvius auklėtinius išvaro ir varysia. Stebėtina, kad varomi tie, kurie gražiai moka lietuviškai ir myli tą kalbą. Dabar lietuvių klierikų išviso būsia apie 16—17. Bet ir tai per didis ešas skaičius; spėjama, kad privarysia lig dešimtam nuošimčiui. Tai mat sąžiningumo ir skrupulelumo vaisius.

Endekų nekenčiamam kun. prelatui Baikai rektorijaujant lietuvių klierikų seminarijoje būvo apie 30—40 žmonių.

LIETUVIŲ DAILES PARODA. Siemet, kaip kašmet, buvo Vilniuje Lietuvių Dailės Paroda. Ji jau aštuntoji iš eilės metinė paroda. Dailininkai buvo išstatę joje 149 įvairius paveikslus bei strovylas. Dalyvavo parodoje šie dailininkai: Petras Kalpokas (gimęs Ežerėnų apskrityje), Vytautas Putna (Kauno gub.), Jonas Sileika (Naumiesčio apskr.), Ignas Slapelis (Ukmergės apskr.), Tadas Daugirdas (Rešėnių apskr.), Justinas Vienožinskis (Ežerėnų apskr.), Antanas Zmuidzinavičius (Seinų apskr.), Juozas Zikaras (Panevėžio apskr.), Povilas Galaunė (Kauno gub.), Vilius Jamontas (Telšių apskr.), Antanas Jaroševičius (Kauno gub.), Kazimieras Kriščiūnkaitis (Suvalkų gub.), Ona Rakštenė (Rygoje), Petras Rimša (Marijampolės apskr.).

Liaudies skyriuje įvairių-įvairiausių dirbinių buvo iš šių apskričių: Ukmergės, Sialiu, Telšių, Ežerėnų, Panevėžio, Marijampolės, Svenčionių, Trakų (nuo Semeliškių), Vilniaus apskričio ir miesto. Buvo taipogi išdirbinių iš Prūsų Lietuvos. Viso labo išdirbinių buvo 651.

Iš Vilniaus paroda persikėlė Kaunan. Tenai ji atidaryta 3 d. gegužės (20 d. balandžio). Vieta jai parinkta tuose namuose, kur Florencijos viešutis, prieš Miesto sodą. Kaune paroda ketina būti dar didesnė ir indomesnė.

PUSALOTAS, Panevėžio apskr. Blaivybės šventė 8 ir 9 geg. pas mus praėjo ramiai, nes girtybės įstaigos tomis dienomis buvo uždarytos. Antradienį 8 d. čia buvo tur-

Užsirašykite Zvaigždę

gaus diena; matyt, žmonės negalėjo suprasti, dėlko uždarytos visos smuklės, nes bėriaus susirinkę, ypač degtinės mėgėjai, eina prie vienos smuklės durų, eina prie kitos, mėgina eiti per užpaklines duris, bet niekur nė lašo! Antrą dieną, nors smuklės ir buvo uždarytos, bet pavakarėje jau buvo matyti miestelyje svirduliuojančių. Daugiau blaivybės šventė jokios atmintis nepaliko, nes pas mus nėra „Blaivybės“ draugijos, o labai reiktų!

LIUBAVAS, Suvalkų губ. 8 ir 9 d. balandžio Liubave „Blaivybės“ skyrius šventė „Blaivybės šventę“. 8 val. ryto bažnyčios koplyčioje, gausiai papuoštoje žolynais bei dirbtinėmis gėlėmis, buvo atlaikyta blaivininkų miteningai šv. Mišios. Po šv. Mišių pasakyta iškilmei pritalkintas pamokslas.

Po to, susirinkus salėn, patikrinta ir naujai išrinkta aukų rinkėjai bei rinkėjos. Susidarė jų nemaža kuopelė: devynetas vaikinių ir tiek-pat merginų. Mat, norėta, kad visą lietuviškąją parapijos dalį išvaikštintų.

Tada išrinktuosius užprašyta „Blaivybės“ arbatinėn, kad prieš kelionę papietautų ir paskuoptų, pasidabintų.

Kiekvienam vaikiniui prisegta prie krūtinės mėlinai-baltas ženklelis, užmauta ant kairės rankos, augščiau alkūnės, vainikas, ir duota dėžė pinigams rinkti. Kiekvienai merginai prisegta ant galvos žolynų vainikas ir duota rankosna pudas priešalkoolinio turinio knygučių.

Jau ta viena išvaizda žydinčio jaunimo ir da pasipuošusio ragino geros širdies žmogų aukoti.

Per kelias valandas, taip pasakius, bėgte perbėgę pas-kirtus kaimus, surinko aukų viso labo 63 rub. 52 kap. Kai-kur, aukos vietoj, gavo—skaudų žodį, pajuoką.

Siuo Liubavo skyriaus Taryba išreiškia viešą padėką pasidarbavusiam jaunimui. Ačiū jiems, išnešiota veik į kiekvieni namus priešalkogolinio turinio knygučių, lapelių, atvirukų; ačiū jiems, išbandyta visuomeninis liuba-veičių susipratimas; ačiū jiems, vaizdžiai pariparodyta—draugijinio gyvenimo nauda. „Salt.“

AIRIOGALA, Kauno губ. Prieš Verbą tą penktadienį ėjo inkaušęs žmogelis, atsistojo ant tilto, atsirėmė į turyklą (barjerą) ir ėmė braukti degtuką, kad užsidegus pypkę. Turyklos būta supuvusios, ji lūžo, ir žmogelis krito galva į akmenį ir užsimušė. Jisai palaidotas už kapų. Antrasai atsitikimas. Vienas žmogus grįžo iš Amerikos, o žmona buvo susinešusi su kitu. Neuzilgio tasai žmogus užnuodyta. Pati suimta ir pasodinta kalėjiman.

SEINAI. 10 d. gegužės šių metų J. E. vyskupas A. Karosas išventino šiuos dv. seminarijos auklėtinius į kunigus: 1. J. Ramanaušką, 2. B. Maslaską, 3. J. Juraitį, 4. P. Brzoską, 5. V. Balukiewicz'ių; į dijakonus: 1. V. Szeptowski; į subdiakonius: 1. S. Jasinski, 2. V. Zienių, 3. J. Roszkowski, 4. P. Garmų, 5. A. Lesniewski 6. J. Losiewski 7. P. Karalių 8. C. Dziadziak'ą.

PANEVEŽYS. 22 d. balandžio liko ištrauktas iš Nevėžio upės darbininko Križiuko lavonas. Tasai darbininkas prieš 10 dienų dingio ir niekas iki šiam laikui nežinojo

kur jis yra. Tiktai patėmijus upėje lavoną ir ištraukus jį ant kranto paaiškėjo, kad tai yra prauzvusio darbininko kūnas. Ar jis pats į upę išoko ir prisigirdė, ar jį kas imetė, nežinia.

SASNAVA, Marijampolės apskr. Pas mus jaunimaš paliove girtuokliavės ir uoliai šviečiasi, bet yra dar ir ne-gražaus elgimosi jaunikačių. Antai neseniai vienas vaikinąs sumušė merginą ir už tai gavo mėnesį sėdėti.

Sasnavoje visos sankrovos lietuvių rankose ir, matyt, neblogai sekasi.

Anokaicio vilnų verpykla puikiai verpia. Žmonės džiaugiasi tokia dirbtuve. Gerai taipogi malama, tik žmonės skundžiasi perdaug reikią mokėti po 4 k. nuo pūdo.

SAKIAI, Suv. губ. Platinanties blaivybei, girtuokliavimas mažta. Jaunimas stropiai rašosi „Blaivybėn“. Tik nuostabu, kad senesnieji žmonės, ūkininkai daugelis kaip gėrė taip ir geria degtinę su alučiu. Jaunimas duoda pavyzdį senesniems! Vietos jaunimas taipgi labiau ima skaityti laikraščius.

KALVARIA, Suv. губ. Vadiniškių kaimo jaunimas mėgsta girtuokliauti, Skersbalių jaunimas taipogi neat-sileika. Yra dar ėia negražus paprotys šventomis dienomis per Mišias eiti žuvauti.

VILKAVISKIS, Suv. губ. Daugelis mūsų merginų netik labai varinėja madas, bet yra dar tokių, kurios veidus tepa kažkokiais milteliais. Ir tai daro sodžių merginos, kas pritiktų nebent miestų valkatoms.

KUPIŠKIO, (Slavianiškių stotyje liko 18 bal. pavogta Staponui Bučiui, važiavusiam Liepojun, 1400 rub. Intariami važiuavusieji drauz ir nežinia kur pasislėpę Povilas Stupas 18 metų ir Danielius Simanis 30, kurių jieško dabar žandarmerija. „R. Gars.“

KAIP GERBIAMI SENOVES PALAIKAI. Balandžio 15 d. Vilniuje žinomas senovės žinovas A. Sutinas, važiudamas per Lydos miestelį, pastebėjo kaip vietos mokyklų moksleiviai žaidė pilies griovimo žaislą, matyt jų pačių sugalvota. Šitaip bežaidimai moksleiviai daužė didžiausiomis plytomis ir akmenimis į senovės Lydos pilies griuvėsius. A. Sutinas kreipė į tokį netikusį jaunuomenės elgimos Lydos bulmistre akis, bet šis nuėmė nuo savęs atsakomybę už tai, teisingamasis, kad ne jo ir ne miesto valdybos priedermė globoti pili, bet policijos. Laikas A. Sutinui neleido ilgiau gaišti ir jieškoti tos brangios mūsų garbingos senovės palaikų globėjų. Liudna, kad moksleiviai šitaip elgiais ir nežino kultūrinių šalių piliečių vyriausios priedermės:—gerbti savo prosenių garbingus palaikus, o ne dėties prie greitesnio išnykimo.

ZVINGIU M., Reseinų apskr. Mirė balandžio 2 d. d-ras Pranciškus Jaunius, brolis garsaus mūsų kalbininko pro-

tesoriaus K. Jaunlaus. Jį lydėti susirinko daugybė ir iškutų parapijų žmonių; d-ras P. Jaunius buvo visos apylinkės branginamas ūžtai, kad pigiai imdavo už receptus (nuo 5—20 kap.) ir šiaip noriai ir be užmokesčio žmoneis tarnaudavo.

„L. Zin.“

ANYKSCIUOSE, Kauno gub. suimta 28 vaikai ir mergina, kuri mokino juos poterių. Vaikus suėmė apie 4 val. dienos ir išlaikė iki 12 val. nakties neprileidami prie jų tėvų. Vaikučiai visi buvo maži, vyriausieji—9 metų, tai suimti, trijų sargybinių ir antstolio varomi, iš išgasties apsirgo. Tėvai pasiskundė gubernatoriui.

NEPAPRASTAS APIPELESIMAS. Biržių m. (Panevėžio apskr.). valstietis Julijonas Lukša, eidamas pirtin, atidavė savo pinigus 450 rub. palaikyti savo gerai pažįstamai Lizai Stružienei, grafo Zubovo aludės prievaizdo žmonei. Kaip Lukša pagrižo iš pirties, Stružienė pasakė, kad pinigų neturinti, išplėšė juos plėšikai iš skrynios, ir iškrujų parodė Lukšai atplėštą skryniją, kurioje jokių pinigų nebuvo. Lukša tuo nenuseiraminio ir pasiskundė policijai, intardamas pinigų pasavinimą Lizą Stružienę ir jos vyrą.

NAUJAMIESTIS, Ras. pav. Šiais metais Zemaitijoj pavasaris ankstybai prasidėjo ir ilgą laiką buvo puikios ir šiltos dienos, bet iš tų kaitrų 26—IV pakilo didis griaustinis, palikdamas liudnas pasekmes. Vakarop griaustinis trenkė į viešbutį, kur buvo susirinkusi dėl tyrinėjimo policija; nuo tarpu prie elektros signalizacijos pasitaikė žmogus, kuris ir tapo griaustinio auka. Buvo jį inkasė į žemę, nes dar truputį buvo gyvas, tačiau ant rytojaus pasimirė. Iš kitų esančių keli apkurto, bet pralinkus kuriam-ne-kuriam laikui, pasitaisė. Troba irgi buvo užsidegusi, bet tuojau užgesino.

DVARU PARCELIAVIMAS. Buvusis Struvės dabar Stavickio dvaras prie Radviliškio miestelio jau parduodamas. Vieną folvarką—Paikus atpirko ir išsidalino 5 ūkininkai nuo Bausko. Kitą folvarką jau perka 8 susidėję ūkininkai iš Rozalino valsčiaus (Panėv. ap.).

PLESIKAI. Iš Ilakių (Telsių apskr.) vartotojų draugijos krautuvės pavogta pro išlaužtą langą prekių daugiau kaip už 200 rub. ir pinigų 10 rub. su viršum.

VARNIAI, Telsių apskr. Vaštakių dvarelyj, priklausančiam Zemaičių vyskupui, sudegė gyvenamoji troba, o drauge su ja visa dabartinio nuomininko Antano Fabianovskio manta.

„L. Zin.“

GYVENTOJU SKAICIUS KAUNO GUB. Kauno gub. 1918 m. sausio d. buvo skaitoma viso labo 1.774.006 gyventojai, iš jų vyrų—880.391, moterų—893.615.

Pagal tikybų buvo tiek: katalikų: vyrų—634.416; moterų—645.575; pravoslavų: vyrų—35.413; moterų—

—24.853.; jėdinoverėjų: vyrų: —1.010; moterų—1129; sentikių: vyrų—23.368; moterų—24.890; armenų-grigorianų: vyrų—6; moterų—5; liuterių: vyrų—22.983; moterų—23.840; reformatų: vyrų—6.022; moterų—7.427; baptistų: vyrų—529; moterų—690; metodistų: vyrų—129; moterų—176; mariavitų: vyrų—54; moterų—68; žydų—155.150; moterų—162.634; karaimų: vyrų—113; moterų—117 ir magometonų: vyrų—604; moterų—590.

Lietuviai Svetur.

PETERBURGAS. Šį pavasarį dantų gydymo kursų pabaigė šios lietuvaitės: F. Gecevičiūtė, E. Janulaitytė M. Ožiskaitė, E. Janulaitytė, M. Ožinskaitė, E. Paulauskaitė, Z. Prapuolienūtė ir M. Vienožinskaitė. Visos žada apsigyventi Lietuvoje.

NEMAZAS PALIKIMAS. Rusijos konsulas Chicagoje nusiuntė Kauno gubernatoriui ingaliojimą, sulig kurio galima paimti ir induoti inpedinei Jievai Kondrotienei iš Reseinių apskr. 2.678 rubl., kurie liko, mirus jos sūnui Mikolui Kondratui.

Dailes paroda

iš Vilniaus atkelta į Kauną. Zmonių vis tai iš šen tai iš ten važiuojančių pro Kauną yra. Kadgi paroda yra, nebeto kad žmogus užsimerkęs pro iškabas praeitum, ir kojos savon, lietuvių parodon neikeltum. Gal kas ir gali bet aš jaučiu negalėčiau. Pata einu. Pasilimu tariant išsiiperku (už dyką nieko nėra) bilieta, kataliogą ir žengiu per vieną slenkstį, antrą, trečią... Mat aš įpratau nelygu besotis žasinas vis gilyn—tolyn, išsyk tarysi išbandyti apskritą išpūdį, akiuplotu visą didumą apėmęs. Gražu ir dagp. Seši kambariai, trys gana dideli, no žemai ligi lubų nukabinta, sustatinėta. Kad būt nuolatinis muzėjus, gal kas met serijos augtų ir augtų, bet kad tik laikinai išstatoma, nebeviską dailininkai susiunčia.

Po pirmo išpūdžio, apibėgus, iš eilės ėmiausi į kiekvieną kamputi išžiūrinėti. Dingtelėjo mintis, ar nė šimet neatsirado nė vieno, kurs būtų šventą koki paveikslą patiekęs. Veltu akimis jieškojau. Užtat kitą retenybę ir nežiūrėjęs radau, mat taip gražioj vietoj, lango šviesoj pakabintas ir didelis, rėmuose graziuos... kad nedirėtelti, nebent tyčiai saugotumeis, negali. Skaitytojau, spėjį, kokia čion retenybę aprašysiu? Gal kur pas ištvirkusias tautas ir ištvirkimo centruose ne retenybė, bet kaip mums lietuviams, tėvynėje gyvenantiems, tai retenybė—ir kaip čia ją pavadinus—gal šlykščiaja groze?

Kad vasarą piemenukai išsimaudė, pakrūmėje išli. pa ant kranto saulėje pasikaitinti, nebent pakiliausias rastus žmogus, kurs su aparatu taikytusi taip bestovintį vaikina nufotografuoti ir nežinau ar daug rastusi tokiu, kurie tokią fotografiją drystų kitiems rodyti. Kas po proto vardu negali pasakyti, dailės būk tai vardu gali ir pada-

ryti. Šit ir tas paveikslas nuogo piemenuko. Petras Kalpokas nesidrovėjo net tiek laiko pašvesti, kad tokią fotografiją pateikius ir kam? Nebent jis pats žino? Už nuogačiaus ten toliau, šešėly, jo (piemenuko) motina ar sesuo ir visa tokia pat nuoga; lyg susigėdusi, Kalpoko iš drabužių išrėdyta, bėga šonan, ten toliau triobėsiai, kalvos.... ir tai visą pavadinata „jaunystė“. Sakyčiau, supuvusi jaunystė, jei miestų kultūra užsikrėtė, drovos jausmų netekę, mano užslopinti tuos brangius padarumo jausmus, užsilikusius kaimuose. Be tų sveikų jausmų—nerasi laimingos jaunystės, nė poezijos. Panašūs veikalai vien liudija apipuvusią dvasią, kuri, nepakildama augščiau, įšeko pasigėrėjimo žemume. Te šau ir nurksotų, bet kad Dailės Draugija užleidžia tokiems vietą—tai ženklas nebekoks. Katalikų skatikais pasistatūs namus, kad daugiau smirdančių papuošalų prisivilks naujuosna rūmuosna—tai ne vienam pagailės duoto skatiko, blogan sunaudoto. Einiu nuspjovęs toliau. Vieni gražūs labai, kiti mažiau, kiti reikalauja kaip mįslės ilgo laiko išpėti, ko dailininkas norėjo..

Ugi tarpe langų, bet let išsitenkant išpraustas Kristaus paveikslas „Eccoe homo“. Svesiai keičiantis, taip paveikslas sunkiai išturimas, kad nebūt kopija, o originalis koks veikalėlis, neišprastum kas ten per daigtas.

Paprastai Ciurlionis padangėna keliamas, bet kad ūion jo Kristaus galva piešiama, ne simboliškos mįslės—pasigailėta tinkamesnės vietos, neatsižvelgiant nė Ciurlionies. Prisdangstęs šonus langų užtiesalais, ar akį apsupęs delniais gali išžiūrėti—neblogai nupiešta.

Vadinasi, pirmu bene bus kart tikėjiminis paveikslas pasirodęs.

Na, jei ner kuo daugiau pasigirti, reikia goustis bent tuo, kad visgi nors ir užkampy, bet liko pakabintas. Nusiraminti nudulnau laudies skyriun. Ir tikrai apsvaigau, sesuočių darbus bekraipydamas. Kiek ten gražumėlio, skones ir ištvėrimingo darbo pridėta! Ten mėlynis, ten žaliama smulkiais let žymiais pamarginimais išsagstyta, ten akis traukia švelnutėlis spalvų sudėrinimas, žiūri ir nebeatskiri kaip spalvos pasikeičia ir kaip gražią pilnybę tveria. Durų uždangalai, lovatiesės, juostos—kad miela židreiti. Rankluosčių šimet kiek mažiau, bet spalvuoti audimai gražūs, labai gražūs. Besigėrėdamas pamiršau ir paveikslų salę ir ten negryžės, nes laiko jau truko, kelevau savo keliu.

Mažiukas.

Amerikos Naujienos.

Baisi nelaimė ant vandens.

Tik du metai praslinko po „Titanio“ nuskendimui jųros viduryje, kame į 1800 suviršum žmonių gyvasių žuvo. Po tai katastrofai buvo paskelbta kapitalistų užtikrinimai, kad jau daugiau panašios laivų nelaimės su didelėmis žmonių gyvybės aukomis neatsiktosiančios, laivai ir keleiviai busia geriau apsaugoti. Ir kokia tokio užtikrinimo vertė?... Dviejų metų bėgyje keli laivai supleškojo liepanose nuo eksplozijų ar šiaip visokiuose prietikuose

susidaužė, pražudydami po kelias dešimtis ar šimtus keleivių. Pereitą savaitę pasinėrė gėlmėsna vienas didžiausių laivų „Empress of Ireland“ išvirydamas iš šio pasaulio beveik tūkstanti žmonių. Tas gi didžiulis laivas paskeno pradėdamas kelionę į Angliją ne viduryje Atlantiko vandenyno, kaip „Titanio“ aną metą, bet išleizdamas Kanadoje St. Lawrence'o upe į jūras, netoli nuo krašto, kur umai galėjo daugybė laivų suplaukti pagelbon. Beabejonės būtų ir išgelbėję bent visus keleivius, jei ne pati laivą, kad būtų buvę laiko. Tečiaus „Airijs Imperatorienės“ išgelėjimui laiko pristigo. Susidaužus su anglio prikrautu garlaiviu, kuris jos šone padarė gilią ir plačią skylę, paskendo į keturioliką minučių. Nebuvo kada nuleisti ant vandens pagelbos luotai ar užsimanti ant savęs apsaugojimo diržus; daugelis prikelti iš miegų didelių laivų susidūrimo pokštelėjimu, jų nei nerado. Kurie mokoje plaukti, ir spėjo prasigrūsti į viršų, šoko į vandenį vien tik su nakties aprėdalais ir tų didžiama išgelbėjo tas pats Anglinis laivas „Storstadt“. Bet tokių, dėja, buvo nedaug—tik apie 400 iš 1367 keleivių. Visogi 969, žmonės prigėrė ar tapo eksplozijos užmušti.

Daugiausia išgelbėjo paskendusio laivo jūrininkų ir trečios klisos pasažierių. Moterų išgelbėta tik 20 ir du vaikai. Laivo kapitonas Kendall išgelbėta iš vandens pusgyvis. Jis šoko vandenin, laivui beskestant, bet paskui, beplaukdamas, užsikabino už iros ir laukė mirties. „Storstadto“ pagelbos luotas priplaukęs jį paėmė. Priplaukus prie krašto jis tapo suareštuotas, lyginai kaip ir „Storstadto“ kapitonas Adersons; dabar abu po tardymu, kad susekus keno buvo kaltė už „Empress of Ireland“ nuskendimą su tokia žmonių daugybe. Kas išties kaltas, nežinia. Paskendusio laivo kapitonas Kendall teisinasi, būk daves atakančius ženklus „Storstadtu“, bet kad tas jo ženklų nepaklausė. Kandagi pastarasai su savo pirmagaliu įsmigo į „Empress of Ireland“ šoną, Kendall'is liepiąs jam netraukti savo laivo iš skylės, pakol nors žmonės išgelbėsia, bet Andersonas, to reikalavimo neklausęs, išsiliosavo iš „Empress of Ireland“, skylės ir ūmai nuplaukė tolyn. Likus skylei atvirai, vanduo ėmė su visu smarkumu veržties vidun, laivas tuoj pradėjo verstis ant šono, o beskestant trūko jo inžinai ir—pabaiga baisiosios dramos...

Andersonas-gi iš savo pusės kaltina Kendall'į, kam jis ėjęs visu smarkumu, jog ans kaipo, mažesnis, negalėjęs tokiu būdu išsilenkti nelaimės. Juo tardymas tūdviejų kapitonų eina tolyn, tuoj dalykas darosi painesnis.

Tuo tarpu iš nelaimės vietos kur paskendo viršinėtas laivas kasdien vis pargabenama atrasti išplaukę ant vandens prigėrusių ir užmuštų žmonių lavonai ir artymiausius uostus St. Lawrence'o upe—Rimouski ar Quebec, iš kur bus išsiuntinėti jų giminėms; kurių gi negalima pažinti ar nieks nereikalaua—bus palaidoti ten pat.

Vieta, kur paskendo milžiniškas laivas „Empress of Ireland“,—ties Father Point, St. Lawrence upės itakoje, paprastai skaitoma jūreivių kapinynu. Čia daugelis laivų žuvo ir kas žino kiek da jų žus ateitėje. Žiemą ta jūrių įtaka būna užsivertus ledo litimis, o pavasarį ir rudenį—tirštos miglos ją laiko apsiautusios. Pastaroji katastrofa įvyko irgi iš priežasties miglų.

<p>The Lithuanian Weekly</p> <p>Žvaigždė</p> <p>Published by A. MILUKAS & CO. Every Friday at Philada, Pa. Yearly subscription \$2.00 Advertising rates on application All communications should be addressed:</p> <p>“ŽVAIGŽDĖ” 3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.</p>	<p>Savaitinis Laikraštis</p> <p>Žvaigždė</p> <p>išleina kas Petnyčia. Kainuoja metams \$2.00 Korespondencijas ir pinigų siunčiant adresuoti: „ŽVAIGŽDĖ” 3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.</p>
---	--

Colorado straikas. Sulig pranešimų iš Denver, Col., anglisų straikas nežada greit užsibaigti, nepaisant įsikišimo Suv. Valstijų kariuomenės. Nuo strai-ko pradžios (23 rugsėjo 1913 m.) įvairiose muštynėse pa-lydžė gyvybę 60 žmonių ir 48 liko sužeisti. Gi medžia-giškai tas ilgas straikas padarė nuostolių arti už 12.000.000, įskaitant išlaidas kariuomenės užlaikymui. Suv. Valstijų 1727 kariaviai ir dabar daboja čia tvašos. Uničs nuostoliai siekia arti 7 milijonų, bet straikieriai nemano nusileisti pakol kompanija neįsipildys jų reikalavimus.

291 žmogus užmušti gelžkelias. Harrisburg, Pa. 31 d. gegužės Pensylvanijos Viešojo patar-navimo komisija išdavė apyskaitą iš trijų pastarųjų mė-nesių. Ta apyskaita parodo, jog į tuos tris mėnesius ant tos valstijos gelžkelių tapo užmušta 291 žmogus ir 725 sužeista. Vienai valstijai rodos būt kito žmonių aukos perdidelės; visgi, sulyginant su pereinū metų tuo pačiu laiku, užmušta 18 mažiau ir dviem mažiau sužeista. Vis mat šoks toks progresas nors nežinia keno dėka—ar gelž-kelių kompanijų didesnio žmnių gyvybės branginimo, ar kad patys žmonės pradeda labiau saugoti savo gy-vybę?—

Vestuvių skaičius mažinasi. Chicago, Ill. Ši praėjusį gegužės mėnesį sulig valdiškos apyskaitos Chicagoje buvę 209 vestuvės mažiau negu pernai ta pači mėnesį. Tokio susituokimų puolimo mieste nuo 20 metų nebuvo. Aiškinama, jog to priežastis buvo dabarti-nė bedarbė.

Traukiniai stovidi. Apie Pensylvanijos gelžkelio stotis ir dirbtuves šaliniais bėgiais ilsisi maž-ne trečdalis prekių traukinių su garvežiais, nuturėdami darbo, Suv. Valstijų pramonė apmirus pastarais mėne-siais. Sulig smulkesnių apyskaitų iš 250.000 Pensylva-nijos gelžkelio sistemos prekių vagonų 80.000 stovi be judėjimo ir iš 7000 tos kompanijos garvežių 300 ilsisi. Pramonės silpimas gegužės mėnesio pabaigoje buvo žy-mesnis negu pradžioje. Birželio pradžia nerodo jokios atmainos. Kad gi kartu su traukinių pasilsiu reikia ilėtis be darbo ir tūkstančiams bėdnū duonpelnū, išties nelinkama skaityti tokias naujienas iš Amerikos pramo-nės srities.

Geležies ir plieno dirbtuvės, New Yor-

k'e gavo didelius ant 60.000 tonų užsakymus padirbimui naujų gelžkeliams bėgių.

MEXIKO.

Caranza, maištininkų vadas formaliskai atmetė pasiū-limą sulaikyti savo galvažudžių bandas laike dabar einan-čių taikos tarybų Niagara Falls'e ir i tarybas savo atsto-vų nesuntė. Suv. Valstijų randas, kuriam taip labai rūpi palaikytimas Meksikoje pairutės, per savo delegatus reikalauja, kad taikos konferencija leistų tarybose daly-vauti Caranzos pasiuntiniams be išlygos, kad pertrauktų laiknai kariavę. Su tokia propozicija kiti tarybos sąna-riai nesutinka.

Sulig raportų iš Vera Cruz'o taipgi iš Washingtono Me-xikos maištininkai po Villos, vadovyste deginimais ir plė-šimais artinasi prie sostinės Meksiko City, ir būk Huertai belike vos kelios dienos Meksikoje prezidentauti. Pereitą savaitę taipos pasklido gandas iš Vera Cruz'o, kuriame šei-myninkauja užėmę Amerikos kareiviai, būk Huerta tik-rai pabėgęs iš Meksiko City vokiečių laivu. Ta žinia buvo paskelbta vakariniuose laikraščiuose milžiniškomis raidė-mis, kad ištolo būtų galima pamatyti. Gi rytiniuose laik-raščiuose sekančią dieną ta sensacijinė telegrama buvo atšaukta ir paaiškinta, jog Huerta priėmė nuo Vokiečių laivo visą transportą jam prisiųstų ginklų ir Meksiko City je' iš tos priežasties buvo Huertos šalininkų krykštavimo parodos.

Meksikos randui pasisekė daugelyje vietų užkirsti ke-lius Villos žmogžudžiams artinantis prie sostinės. Kaip kur ilgus gežkelių galus federalistai išardė, tittus sugriovė, kas Wilsoną labai erzina.

Pastaruojū iš New Yorko išplaukė Tampico linkui lai-vas su dideliu ginklų sandėliu, paskirtu Meksikos revoliu-cionieriams. Suv. Valstijų randas nenorėdamas per-traukti prieteliškų ryšių su Villa ir Caranza, nežada kliu-dyti maištininkams to transporto iškraustyme.

Iš Visur.

ANGLIJA.

Sufrazistės pastaruojū varo įnirtusią karę su Anglijos valdžia išgavimui balsavimo teisių. Birželio 2-ą d. Londone kėlė dideles demonstracijas prieš karaliaus rūmus, Buckingham Palace. Tik jų nelaimei tuomet nebuvo ten nei karaliaus nei karalienės.

Valijos kunigaikštijoj, miestilyje Criccieth jos užpuolė kanclerį Lloyd Georg'ą, kuris buvo čia atvykęs su pra-kalba. Pagaliaus, kaip raportai iš Londono skelbia, sufraz-istės pastaromis dienomis priėmė anarkistų ir Rusijos nihilistų kariavimo būdą. Nepasiganėdindamos vienu triobėsių deginimiais ir dailės brangenbių naikinimais, pradėjo užplūdinėti žmones. Birželio 2-ą d. Dore Galeri-joje, Londone, jauna puikiai, pasirėdžius moteriškė prad-ėjo su kirviu, kurį atsinešė pasislėpus, draskyti brangius paveikslus. Pirm kol ją galėjo sulaikyti, ji sunaikino ne-apkainuojamą Bartolozzi paveikslą „Pažeista Meilė“ ir ki-tą brangų, vaizdą John Hopland'o. Kad ji grįžosi prie

kitų paveiklų su tokia jau intencija, muzėjais sargai ją sulaukė, sufražistė nesipriešino, bet po valandėliai — prisitaikius drožė su kirviu sargui per pečius, paskui keliais atvejais į galvą ir žmogus parpuolė, apsupylęs kraujais, be nuovokos. Gydytojais sako, jog maža vilties jo pasveikimi.

Kitos kelios moteriškes pavojingai sžeidė Belfaste vadovaujančių laikraščių redaktorius užtai, kad jie pašlepdavo sufražisčių pažeminantį moteris kovojimo būdą. „News Letter“ ofise sudaužė to laikraščio leidėją Andersoną. Ir jis nugabenta lignonbutin be žado. Selauk su tokia moterų pažanga!

PORTUGALIJA.

Birželio 3 d. Coimbra mieste, kuris skaitosi Portugalijos vyriausiu toš šalies švietimo centru, susiekta suokalbė prieš dabartinį laisvamanių randą. Suokalbį sureingė tos vietos garsaus universiteto studentai, tad pasekmėje suareštuota jų į 200, kuris tai skaičius, manoma, žymiai pasidaugis, kadangi rando kareiviai ir policija stropiai įieško daugiau kaltininkų.

KYNAL.

„Baltojo Vilko“ galvažudžių banda Kansu provincijoje šiomis dienomis apiplėšė ir išdegino miestelį Ningčan. Kartu išdeginta ir Krikščionių Susivienijimo stotis.

RUSIJA.

Sulig telegramų iš Peterburgo, Caro vienatinis sūnus Alexis, sosto ipėdinis, gyvendamas Livadijoje žymiai pasitaisė iš savo žaidžų ir bejiegės. Vaikščioja jau be ramsčių, kuriuos buvo lyg šiol priverstas nešiotis per kiaurus du metu. Birželio mėnesyje caras su visa šeimyna ir pavieikstančiu sūnum parvyksias Peterhofan.

FRANCIJA.

Dėlei smarkios opozicijos ir vaidų parlamente prieš paiginimo kariuomenės tarnystos sumanymą Doumergue'o ministerija atsisakė. Prezidentas Poincare pavedė suorganizuoti naują kabinetą švietimo ministeriui Rene Viviani. Naujo ministerijos veikimo programo kol kas da neapskelbta.

ALBANIJA.

Revolucija smarkiai plėtojas. Apie Albanijos sostinę Durazzo maištininkai užėmė kelis miestelius. Ministerija nesusitaiko su karalium, daugelis karo valdininkų atsisakė nuo savo vietų, ir susijungė su maištininkais. Albanijos ramųs gyventojai, kuriems užvis labiausia rūpėjo šalies tvarka, ramybė ir gera valdžia, dabar sukiršinti intrigantų, kurie nieko naudingo neveikia, tik vien galvoja, kaip suardžius kitų padarytus darbus. Prie šitokių aplinkybių, kad suorganizavus mažne viduramžinius Albanijos žmones, anot Londono „Daily Telegraph“, reikia vieno nenulstančio, geležinės valios, narsaus, su absoliutiška valdžia asmens, kuris nesibijotų daryti paklaides.

kongresas, susirinkęs Italijos mieste Ankonoje, balsų dauguma nutarė, kad socialistai negali dalyvauti masonų draugijose, vadinamose ložomis, nes už tai bus išmetami iš socialistų sąjungos. Dėlei to nutarimo žymiausiai socialistų veikėjai—masonai išstojo iš socialistų partijos.

Trumpos žinutės iš visur.

† Tiflisis, Kaukazas. Susekta slaptoji spaustuvė, kur buvo spaudzinami pirmosios gegužės dienos atsišaukimai. Suimta 11 žmonių.

† Brukselin, Belgija, atėjo žinia iš Vidurinės Afrikos, kad Prtugalijos kolonijoje sukilo negrai, užpuolė ant valdiškųjų rumų ir misijonierių namų ir išžudė jų gyventojus. Portugalijos kariuomenė liko negrų sumušta, vienas iš juodųjų vadų apsigarsino karaliuma. Bijoma, kad sukilėliai nepereitų į Kongo šalį, prigulinčią Belgijai.

† Petrokovo gubernijoje Lenkijoje, netoli Sulejovo miestelio liko užmuštas žmogžudys ir plėšikas Danielius Steferas, užpuldinęs Lenkijos gyventojus per keletą savaičių. Draug su Stefru policijos nužudytas ir kitas plėšikas Hartvigas. Liusiejį jo sėbrai išbėgo užsiniu ir liko suimti Krokuvoje.

† „Rossija“ — valdžios leidžiamasis laikraštis nebešėsi siąs nuo 1 gegužės. Zymesnieji laikraščio veikėjai būsią apdovanoti ordėnais ir paaugštinti činuose. Laikraštį ikūręs nužudytasis ministru pirmininkas Stolypinas 1906 m. ir pats jame kartais rašinėjęs įžengiamuosius straipsnius.

† Berlynas. Geg. 1 dieną vokiečių parlaments balsų didžiama nesutiko duoti 5 mil. rublių, kurių buvo pradžiu šė valdžia kaizerio kariuomenės kabinetu namu statyti.

† Montreal, Canada. Paskiausi tyrinėjimai paskendusio laivo „Empress of Ireland“ parodo, jog tuo laivu plaukė žmonių vienu šimtu daugiau, negu įskarto buvo garsinta, t. y. 1479.

† Paryžius, Prancija. Ką tik išsilenkė tokios jau katastrofos, kaip „Empress of Ireland“, prancūzų laivas „La France“, atplaukęs šiose dienose Havre, uostan. Nedėldienyje tirštoms migloms aptemdžius kelią nežinia koks laivas einąs pilnu greitumu pasirodė tik apie per 100 sekėniu. Kad ne kapitono mitrumas, būtų ir oia .buvę po viskam

† Leeds, Anglija. Silkstone, Angliakasykloje Wharnccliffe, atsitikus eksplozijai pastaromis, deinomis tapo užmušta 11 darbininkų ir didelis kitų skaičius sužeista.

† Londonas, Anglija. Pereitą metą išsiėmė Britanijos pilietystės popieras 1709 ateiviai, kurie 682 buvo iš Rusijos.

† Sulig raportų iš Anglijos sostinės pereitą mėnesį Peru respublikos rando įsakymu nuždyta 45 sukėlė maištą kareiviai. Juos apkaustytus geležimis pasodinta į laivą ant upės Naup (Amazonos priplauka) ir paleista į jous sūvius iš mašininės kanuolės; visi ant syk užmušta.

† Atenai, Graikija. Sulig laikraščio „Echo de Paris“ Graikijos randas žada padidinti savo armiją iki 300.000 kareivių šimeta, o toliau daugiau.

Lietuvių spaudos uždraudimas ir atgavimas.

Nepavykus lenkų maištui 1864 metais, pasiekusiam ir Lietuvą, rusų valdžia nutarė panaikinti lenkų įtekimą Lietuvoje ir lietuvius galutinai paimt savo globon. Pradinės mokyklėlės buvo daugiausiai lenkiškos, tikėjimo mokinta jose vien lenkiškai. Vilniaus generalgubernatorius Muravjovas įsakė išleisti lietuvišką lementorių, katekizmą ir maldaknygę rusiškomis raidėmis. Vyskupas Motiejus Valančius toms maldaknygėms ir katekizmams nesuteikė savo užvirtinimo, nes pasirodė, kad jose kairuriečiai nesutiko su katalikų mokslu. Todėl niekas tų rusiškųjų maldaknygių ir katekizmo nepirko. Žmonės ėmė gabenti sau knygas iš Prūsų, kur sumaningi vokiečiai pradėjo leisti lietuviams reikalingas knygas, nes Lietuvoje liko visai uždrausta spausdinti lietuviškas knygas lotyniškoms raidėmis. Kad mokančių skaityti lietuvių, baudžiava panaikinus, buvo dar nedaug, lietuviškų knygų trukumas netaip labai nuo pradžios buvo jaučiamas, bet pradėjus lietuviams leisti vaikus į mokslus ir atsiradus lietuvių inteligentijai ir apšvietesniems žmonėms, stoka lietuviškų knygų ir laikraščių kaskart labiau buvo jaučiama. Prasidėjo bandymai atgauti savąją spaudą.

Pradžią padarė inžinierius Petras Vileišis (vėliaus leidęs nekuri laiką pirmutinį lietuvių dienraštį „Vilniaus Zinias“). Jisai 1877 m. gavęs atsakantį leidimą, išleido lotynų raidėmis knygutes „Jurgis Stefensonas“ ir komedijėlę (jei neklystu) „Pas mus ir kitur“. Inžinieriui Petrii Murzai 1878 m. leista išspausdinti kalendorių lotynų raidėmis. Buvo tai tik privatinės pastangos. Pirmutinis Rusijos valdžiai pranešusis apie galutinį nepasisekimą lietuviškų knygų rusų raidėmis buvo Zemaičių vyskujos administratorius vysupas Beresnevičius. Jisai sausio mėnesyje 1881 m., viešėdamas Peterburge, kreipėsi į vidaus dalykų ministeriją, prašydamas prašalinti 1864 m. drausmę.

Kad ir tuometinis Vilniaus general gubernatorius grafas Totlebenas prilaikė vyskupo nuomonę, tačiau nesutikus švietimo ministeriui, vyskupo Beresnevičiaus klabinimas pasiliko bergždzias. Ministerio leista tik išparduoti 13.000 egzempliorių lotynų raidėmis „Seno“ ir „Naujo Altoriaus“ išspausdinto 1879 m. pas Zavadzki Vilniuje.

Antru kartu šitą klausimą valdiškai pakėlė irgi lietuvis Mogilavo arcivyskupijos administratorius pralotas Daugėla, pasinaudodamas proga dėlei atsiųstojo jam iš ministerijos Prūsiose spaudzinto nepamenu „Saltinio“ ar „Aukso Altoriaus“, kurie, turėdami Daugėlės ir arcivyskupo Fijalkovskio aprobatą, neleidus Rusijoje, buvo išleisti Tilžėje. Ministerio paklaustas, ar ištikrųjų jisai pasirašęs kaip cenzorius, Daugėla paaiškino kame dalykas ir, nurodęs negeistiną Lietuvioje drausmės pasekmę, prašė lietuviams gražinti spaudą. Metų, kuriais tai būta, tikrai nepamenu, žinau vos tiek, kad tai atsitiko 1889–1892 m., kuomet pralotas Daugėla valdė Mogilevo arcivyskupija, o aš, kaip jo sekretorius, sustačiau minėtąjį atsakymą.

Toliau einant sutinkame Ziežmarių parapijiečius (Vilniaus gub.), kurie pirmutiniai iš lietuvių kaimiečių 1893

metais, kad ir be pasekmės, kreipėsi į carienę Mariją Teodoraitę, prašydami gražinti lietuviams spaudą, dėlei galutinios stokos lietuvių maldaknygių.

Kad užkirtus gabenimą užsienioje leidžiamų lietuviškų kalendorių, tulas Lavgrminas 1896 m. prašė ministerio teleisti jam atspauzinti 50.000 egz. kalendorių. Prašymas palikta be pasekimu. Tais pačiais metais inžinierius Petras Vileišis klabino leisti jam išspausdinti lotynų raidėmis knygele apie „Zemę ir orą“, prizidėdamas pakeisti lenkų rašybą lietuviškomis š, č, ai, ei, oi, ui, vietoj lenkiškųjų sz, cz, aj, ej, oj, uj. Prašymas palikta be pasekmių.

Vilniaus kalvinų sinodo superintendantas Andrius Kadaris tuo-pat laiku prašė ministerio leisti spausdinti lotynų ar gotų raidėmis reformatų lietuvišką maldaknygę, nurodęs, kad tarp lietuvių ėmę labai platinties užsieniniai soocialistų leidiniai. Panašiai ir Peterburgo pramoninkas Antanas Smilga, sostinėje turintis savo poligrafijos laboratoriją, kreipėsi į ministerį, prašydamas leisti jam spausdinti kas metai „Kalendorių ūkininkams“, „Lotyniškai–čekiškąja“ rašyba, kurią vartoja Akademija savo leidiniuose.

1898 m. Vadoklių (Kauno gub.) klebonas, veltui stengėsi gauti leidimą spausdinti lotynų raidėmis lietuviškus elementorius, maldaknyges, kalendorius ir leisti lietuvių laikraštį.

Negalint vienam žomogui ant greitosios surinkti įvairių asmenų klabinimus gražinti lietuviams spaudą lotynų raidėmis, užteks pasakius, kad vien tik 1895 m. lietuvių kaimiečių paduota 4 prašymai carui, 5 carienei Marijai Teodoraitei, 10 prašymų vidaus dalykų ministeriui. Buta tai gyventojų Panevėžio, Kauno, Ukmergės Raseinių, Telsių ir Ežerėnų apskričių, Kauno gub., ir Vilkaviškio apskričio, Suvalkų gub. Prie daugybės kitokių priežasčių gražinti saudą lotynų raidėmis su valkiečiai pridūrė, kad drausmė spaudzinti lietuvių knygas lotynų raidėmis, kaipo priežastis atlenkinti lietuvius, yra jau pasiekusi savo tikslą, delto kad nuo 1865 m. per pastaruosius 30 metų gerokai pakilo lietuvių tautiškas susipratimas.

Visi tieji lietuvių ir Rusijos valdininkus kalbinimai, kad atgavus spaudą, negalėjo likti be intakos, šio labiau, kad „cicilikai“ nesnaudė, platindami pas mus visokias savo raštus ir prieš Bažnyčią, ir prieš Rusijos valdžią.

Antroje 40–metinėje drausmės pusėje susudus lietuviams, kad atgavus spaudą, savaimi turėjo sukurtėti ir Rusijos valdininkai, kaip iš to viso išėjus. Vieni sakė, kad prašalinti drausmę, kiti kad ją šiek tiek nusveltinus užlaikyti, tretį (tų buvo mažuma), kad, nenusileiziant niekame, toliau visame kame užlaikyti 1866 m. uždraudimą.

Reikia pažymėti, kad jeigu ne didžiausias, tai dideliais lietuvių spaudos leidimo priešais buvo švietimo ministerija ir mokslo apskričių globėjai. Kuomet Vilniaus ir Varšavos general gubernatoriai ir Kauno, Vilniaus bei Suvalkų gubernatoriai buvo už drausmės prašalinimą, visuomet tam priešingį buvę švietimo ministeriai.

Didžiausias lietuvių priešas buvo Sipiaginas, viršininikas kanceliarijos prašymams, paduodamiems caro vardu. Nežinia koku būdu jisai suteikė žinių vidaus dalykų mi-

nisteriui, būk caras 1898 m. paliepus užlaikyti įsakymą spauzdinti lietuvių knygas rusų raidėmis, ko, kaip paaiškėjo visai nebūta.

Kitas didis lietuvių spaudos priešas buvo apšvietos ministeris Zengeris, bijojęs, kad lietuviai, atgavę spaudą, labiausiai pasiprasia ir imsią skirties nuo rusų. Jisai 1602 metais griežtai pasisakė esąs priešingas lietuviškos spaudos gražinimui.

Lietuvių spaudos atgavimas ir lietuvių tautiškas atgijimas labai nemalonus buvo ir lenkams tautininkams (endekams), kurie vis dar tebetikėjosi lietuvių galutinai sulenkinti. Todėl kaikurie itekmingi lenkų aristokratai imaldaknyges spauzdinti lietuviškomis raidėmis, bet kitų raštų neleisti. Kaikurie lenkų laikraščiai platino net nuomonę, kad lietuviškos spaudos atgavimas pastums lietuvius kitataučių ir kitatikų pusėn.

Visos tos paskalos ir draudimai visgi nesustabdė lietuviškų knygų gabenimo Lietuvoje iš Prūsų ir iš Amerikos. Simtai tūkstančių lietuvių pinigų plaukė užsienin. Dauguma rusų valdininkų pagalios suprato, kad uždraudimas spauzdinti lietuviškas knygas Rusijoje nepasiekia savo tikslo, todėl ėmė siuntinėti valdžiai patarimus atmainyti nenaudingą uždraudimą. Varšavos general gubernatoriaus kunigaikštis Imeretinskij 1889 metais išreiškė nuomonę, kad laikas būtų lietuvių spaudą sugražinti. Tą patį patvirtino Kauno gubernatoriai Rogovio ir Sucho-dolskij, taipogi Suvalkų gubernatoriai Vataci ir Arcimovis. Klausimas apie lietuvių spaudos gražinimą buvo galutinai apsvaistytas ministerių komitete vasario mėnesyje 1904 m. ir 24 dieną balandžio tu pačių metų išėjo augščiausias įsakymas, suteikias leidimą spauzdinti lietuviškas knygas ir periodiškus raštus savosiomis raidėmis...

Prie galutinio lietuvių spaudos reikalų paaiškėjimo daug prisidėjo ir byla inžinieriaus Antano Maciejausko iš Rygos su vidaus reikalų ministerija. Inž. A. Maciejauskis buvo išleides Lietuvos žemlapį, kurs vidaus reikalų ministro parėdymu liko konfiskuotas 1902 metais. Tuokart inž. Maciejauskas apskundė vidaus reikalų ministro parėdymą į senatą, kurs tą parėdymą atrado neteisėtu ir pripažino p. Maciejauskui teisę reikalauti iš vidaus ministerijos 1200 rub. atlyginimo už sunaikintą žemlapį. Pasirodė, mat, kad uždraudimas spauzdinti lietuviškas knygas lietuviškomis raidėmis buvo išleistas vidaus reikalų ministerijos tiktai Kauno ir Vilniaus gubernijoms ir Augščiausios valdžios visai nebuvo užtvirtintas. Todėl ir atmainyti lietuvių spaudos uždraudimą pasirodė nebuve didesnių kliūčių.

Praėjo beveik visi metai nuo uždraudimo nuėmimo, kol susitvarkė knygų ir laikraščių leidimas. Baigianties 1904 metams vyriausias spaudos valdyba Peterburge davė pavelijimą išleidinėti tu tarpu tris laikraščius: Vilniuje dienraštį „Vilniaus Žinias“ ir mėnesinį ūkio laikraštį „Lietuvos Bitninką“ ir Petuburge savaitinį laikraštį vardu „Lietuvių Laikraštis“.

Visų tų laikraščių amžius buvo neilgas.

24 lapkričio 1905 metais išeina nauji įtsatai, žymiai palengvinanties laikraščių išleidinėjimą. Pagal tuos nau-

juosius įstatutus laikraščiams išleidinėti nebereikia prašyti vyriausios spaudos valdybos pavelijimo, užtenka pra-nešti vietiniam gubernatoriui ir gauti nuo jo tam tikrą palidijimą. Nuo 1906 metų pradžios lietuvių laikraščių skaičius žymiai padidėjo.

Nemažiau už laikraščius reikėjo knygų, kurių beveik visai dar nebuvo. Taigi 1905 metais įsikūrė Kaune kny-goms ir laikraščiams išleidinėti šv. Kazimiero Draugija. Ligšiol ji išleido 168 knygas. Bent kiek vėliau Seinuose įsteigta knygosms ir laikraščiams leisti „Saltinio“ bendrovė, kuri įsteigė ir savo spaustuve.

Lietuviai, ištroškę spauzinto žodžio laukė nuo atgijusios spaudos švietimo, statymo darbo. Bet atsirado nemažai žmonių, kurie naudojosi spauda nesutikimams tarp pačių lietuvių skleisti, užsipludinėdami ant tikėjimo ir bažnyčios.

Iš „R. Garso“.

(Pabaiga bus.)

Apkelbimai.

NAVATNAS PAILSIMAS.

Be jokio persergėjimo ir be jokių pirmalaikinių simptomų, kitą kartą mes jaučiame navatną, staigų pailsimą, kurio priežasties negalime sau išaiškinti. Dažniausiai pasitaikanti priežastis yra taip vadinamas auto-pasigėrimas, arba vidurių užkietėjimas, laike kurio tūlos maisto dalis lieka kūne, ten fermentuoja ir puva. Tokiuose atsitikimuose reikalinga greita pagelba. Mes norėtume jums rekomenduoti Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elikšvirą, kuris išvys iš kūno visus nesuvirškintus nevalumus. Jūsų nusilpnėjimas užleis vietą energijai. Daugelyj vidurių, pilvo ir jaknų nesveikumuose reikalingas nuodugnų išvalymas, o šitas vaistas kaip sykis suteikia greitą palengvinimą. Aptiekese. Jos. Triner, Manufacturer, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Nelaiminguose atsitikimuose privalote turėti Trinerio Linimentą po ranka. Jis rekomenduojamas išsisukimuose, ištini-muose, štyvumuose sanariu ir tt.

ASMENS LAISVE.

Luis N. Hammerling.

Zmonės gavo paragauti laisvės vaisių tik tada, kuomet pradėjo patis rūpinties savo reikalais. Rūpinimasis savais reikalais — tai svarbiausias laisvės pamatas. Todėl tai laisvės priešai ir stengias nedaleisti žmonėms rūpin-ties savo pačių likimu, siūlydami savo globa arba ragindami tą rūpestį palikti kitiems arba kitų išdirbtiems įsta-tams.

Tie laisvės priešai yra paikšai ar bent paikystės skel-bėjai, įkalbinėdami kitiems, kad žmogus gali pakilti iki žmogiškumo laipsnio tik lavindamas savo spēkas pagal kitų nurodymus, kaip kad kūdikis turi daryti pagal sau-gusiųjų nurodymų visa tai, ką užaugęs pats galės daryti.

Daugelis visiškai ir neišauga iš kūdikiškumo ir reika-lauja globos visą savo amžį. Instatai valdo tokius žmo-nes, kaip kad valdo mokytojas savo nepaklusnius moki-nius, gąždinimais ir pabaudomis, kadangi jų minties nesė-

lavina ir nesiplėma savitai. Del tokių dora ir morališkumas yra tik viršijančios spėkos prievarta, kuriai jie prideda ne todėl, kad suprastų jų svarbą, bet kad yra prie to priversti. Žinoma, toks priverstinis paklusnumas nepakelia tuose žmonėse nei doros, nei morališkumo.

Kiekvienam sveikai protaujančiam žmogui aišku, kad priverstina dora nėra jokia dora, kadangi ji nėra liuosos valios vaisiumi. Vergas, dirbas po botažo prievarta, atlieka ne priedermę, bet baudžiavą; tokis darbas žmogaus nepakelia, bet, atpenč, jį žemina. Tas pat yra ir su tais, kurie prievarta yra lavinami doroje: jie atlieka ne priedermę, tik baudžiavą. Trumpiau kalbant, daromi po prievarta kad ir kilniausi dalykai nekelia žmonių doriškai, bet stumia jus vergijon.

LOUIS N. HAMMERLING, President,
American Association of Foreign Language Newspapers, Inc.

Civilizacijos istorija — tai ne kas kitas, kaip tik eilė priparodymų kaip žmonės vienval stengėsi pakilti protiškai koje savyvaldoje, ar kitaip kalbant ne kas kitas, kaip tik žengimas prie supratimo jog neabutinumas nėra dora, bet kad dora yra neabutinumu; kad aukščiausioji visokios valdžios forma yra savyvalda ir kad aukščiausioji visokio mokinimo forma yra auklėjimas rūpinimosi savim. Ką reiškia tas, kad geriausiai valdomoji tauta yra ta, kuri yra mažiausia valdoma? Tas reiškia tą, kad geriausia valdžia yra tokia kuri, duoda įstatymus daleidžiančius žmo-

nėms patiems valdyties, kad leidžia jiems lavintis kaip reikia savo reikalus aprūpinti.

Paluosavimas žmonių iš po prievartos da nereiškia laisvės. Laisvė—tai koplėčiausia nekuom nevaržoma ir išauklėta žmonių savyvalda, už kurią atsakomybė priklauso patiems žmonėms.

Laukiniai žmonės, į kuriuos laisvės priešai ironiškai mėgsta nurodinėti kaip į laisvės pavyzdį, visiškai netur jokios laisvės. Jie yra ne tik apatitų bei geidulių vergais, bet ir kiekvieno kūniškai už juos drūtesnio, tokio pat laukinio žmogaus vergais. Neturėdami nuovokos apie susivaldymą, jie tampa baimės ir spekos vergais, kas atskartoja net ir tarp mūsų. Sakoma, kad paprotys sveikinties už rankų paeinąs iš tų senovės laikų, kuomet tai neužsitikėdavo vienas kitu, kad susiję pasikalbėti laikydavo vienas antrą už rankų, idant apsisergeti nuo vilugingo užpuolimo.

Vilugystė neišbaigė pas mus ir ik šių laikų. Ką reiškia šiuose civilizacijos laikuose įstatai draudžiantieji žmonėms patiems rūpinties savo ypatiskais reikalais? Ar ne vilugingą užpuolimą ant ypatos laisvės?

Paimkime pavyzdžiui kad ir dabartinį mūsų Laivijos Ministerio uždraudimą vartoti alkoholinius gėralus kariškuose laivuose, būk todėl, kad, anot Ministerio, per nekurių aficerių girtavimą pavojus sukompikuotoms laivo mašinerijoms. Teoretiškai žiūrint tokis pavojus gali atsitikti ir teoretiškai gali tasai uždraudimas išgelbėti kada nors Amerikos karišką laivą nuo sudegimo, ar nuskendimo. Vienok ne tik teoretiškai, bet ir praktiškai ne vieno žmogaus gyvastis būtų išgelbėta. Jei būtų įstatai, išleistas priverčiantis besikalbančius žmones laikyti vienas kitą už rankų, kaip kad būdavo senuose vilugystės laikuose. Bet ar tokis įstatai nenužemintų visos žmonijos iki laukinių vilugų laipsnio ir vien tik todėl, kad tarp mūsų atsiranda keli vilugai?

Kokį morališką pažeminimą suteiks tasai ministerio įsakymas mūsų laivijos aukšto išlavavimo aficeriams pasatytiems ant vieno laipsnio su paprastais girtuokliais — nedrįstame sakyti. Jis įsteigia da vieną priverstiną dorybę aficeriams dėl sukompikuotų mašinerijų apsaugojmo. Bet gal, technikai besivystant, neužilgo visai nebus laivų su sukompikuotomis mašinerijomis, prie kurių dabar ta drausmė taikoma.

Stebėtina, kodėl gerbiamasis Laivijos ministeris, išduodamas įsakymas laivų tarnautojams, nepasirūpina, idant būtų įvykinti įstatai jo paties ir jo patarėjų aprubežiavimui, kad apsaugoti nuo gresiančio pavojaus ne vienam tik laivui, bet visai tautai? Jei kas iki šiolei tylėjo prieš privatiškų ypatų pasikėsinimus ant ypatos laisvės, tai ar tylės ir dabar, kuomet tą daro ypatos, kurių rankose yra valdiška spēka?

(Pabaiga bus.)

Blaivininkų Sanjungos Centralinio Komiteto Adresai:

Prezidentas M. A. Norkunas, 162 Prospect St., Lawrence, Mass.

Dvasiškas vadovas Kun. V. Kudirka, Edvardville, Pa.

Sekretorius Jonas Valukonis, 261 W. Broadway, South Boston, Mass.

Kasierius Paulius P. Mikalauckas, 246 W. Fourth St., So. Boston, Mass

Kada tu turi šal-
tį, gawk bonkutę
tikrojo Pain-Expell-
r'io, kaip čia parodyta
ir vartok taip, kaip yra
paaiškinta ant dėžutės.

**J. P. BUDGINAS
BANKINIS KONTORAS**

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Par-
duoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmains Pinigus visų
kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir
tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautu-
vę Knygų, Popierų, Abrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas jį
galima užrašyti laikraštį „Zvaigždė“. Ateikite persikrinti
4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

Izidorius Nausiedas

917--33rd St. Chicago, Ill.
Tel. Yards 2705

Didžiausias Bankinis Kontoras Siuntimo Pinigų.

Parduodame laivakortes ant visokių linijų į kraštų ir iš kraštus.
Siunčiame pinigus į visą dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus
kitus agentus Amerikoje.
Užlaikom didžiausią krautu-
vę vyrų ir moterų, žemųjų ir sky-
bėlių; turime didelį departamentą aukštinų daiktų; laikrodžių, žiedų, spūlių,
ir tt. Drange užlaikome didelį skyrį visokių knygų; maldaknygių, istorijų,
poezijų ir tt. Norėdamas ką pirkti, pirmiausiais ateik pas mus, o būsi užga-
ndintas.

Jeį užganedinsim, pasakyk ličiems.
Jeį neužganedinsim, pasakyk mums.

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo
kosulio, šalčio, whooping
kosulio, astmos ir kitų ligų
turinčių susiršimą su plau-
čiais.

Mainieriai, kankinami
Mainų Dulkii, Parako dūmų
ir Astmos aptuėrės pagelbą
vartodami Fither Di Ielsi's
Kosulio Gyduolę. Turi pa-
gyrimus nuo patyrusių mai-
nierių, kaip geriausias
vaistas visokiuose atsitiki-
muose.

PARSIDUODA VISOSE AP-
TIKIOSE.

Kaina, 35c, 65c, \$1.00

Rekomenduojame taipogi

Father Di Ielsi's Grumuliavimui Tonikas,
pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir panai-
kina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment,

yra skiriamas nuo reumatizmo, neuralgijos, nikstelėjimų
ištesimų, ištinimų, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25 c.

REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

Philadelphijos Moterims. Vienatinė diplomuota mokyta
Lietuviška akušerka Philada:—

Ona Vidikiene, baigusi akušerijos mokslą garsiam International
College'je of Midwifery ir ilgą laiką praktikavusi šieito gimdymo ligonbuty-
je. Primu kūdikius ir savo mokslūku ir praktišku pataravimu palangu-
se apsaugojo motiną ir kūdikį nuo visokių ligų ir nesveikumų. Apžiūriu ir
kuo-tyčiausiai užlaikau motiną ir kūdikį per devynias dienas. Tik-
riausias patarimas nečioms ir žindančioms moterims, o taipogi kūdikiams
duodu ušlyką.
Su pagarba
ONA VIDIKIENE
239 Wharton St. Philadelphia, Pa.

Locnas telefonas
Lombard 933 A

**Didžiausia Krautu-
vė**

Visokios įtaipos lietuviškų ir lenkiškų knygų, aukštinų, sidabri-
nių ir auksuotų laikrodžių, taipgi visokių religiškių daiktų. Kas nori
persitikrinti, tegul prisitūnė 10c. stampomis, o aplaiyks mano didelį
katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašs pas mane „Zvaigždė“, tas gaus knygą „Basanavi
čiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokį iš mano katalogo knygų,
vertės 1 dol., dovanai. Visų senas paštamais

Povilas P. Mikalauskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

Prisiuskit Prenumerata už „Zvaigždę“

Kataliogas Knygu

Gausnamų "Zvaigždės" Knygynė. Adresuokite: "Zvaigždė"
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

- Algimantas** arba Lietuvos XIII šimtmetije, istoriška apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris, 5 tomai Shenandoah, Pa., 2.50
- Apeigos Rymo Katalikų Bažnyčios**, lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius, vertė Gerutis, antra laida, Shenandoah, Pa. 1905, 188 psl. 60
- Anima Vilis Marės Radzevičiūtės** apysaka, Jono Montvilo vertimas. Antras spaudimas. Shenandoah Pa. 1907 m., 162 psl., kaštu kun. A. Miluko. 75
- Apie Socijalistų Meilę**, knygelė I. Pašneka pas Kilpą Pipiro su Bimbiru. Parašė Debesylas. Shenandoah, Pa. 1908 m., 13 psl. 3
- Apie Socijalistų Liuosybę**, knygelė II. Pašnekejimas Kilpos namuose. Parašė Debesylas. Philadelphia, Pa. 1809 m., 12 psl. 3
- Antanukas**, kun. A. Miluko išleidimas, apysaka B. Prūsio. Vertė Selimas; antra laida: Shenandoah, Pa. psl. 40, 10
- Apsakymas**, Kelionės į Palestinos žemę, Kunigo P. Gondkaus naujai pertaisytas II spaudimas 50
- Bajoro Vuošvis**, apysaka iš Lietuvos gyvenimo, kun. A. Miluko kaštu, Shenandoah, Pa., 1906 m., 63 psl. 15
- Biurokratai**, apysaka, Parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa., 1907 m., 79 psl., 25
- Blaivtininkų knygelė** Išleido Degtinės priešas. 5
- Baltas Karžygis**, versta iš Mickaus. 2
- Davatkų Knyga** arba Instatymas ir maldos išsirašiusiųjų ir tretijų zokoną šv. Pranciškaus. 25
- Fabjolė**, Philadelphia, Pa. 1909 m., 380 psl., kaštu kun. V. Varnagiris, vertiko. 1.00
- Giesmės Svietiškos ir Sventos**. 10
- Gyvačių Karalius**, ir kitokios apysakėlės, Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa. 1908 m. 31 psl. 10
- Iš Daktaro pasakojimų**, Rudens diena, Sulaukė, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1907 m., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Iš vakarės Gret Lemanos Ežero**, Shenandoah, Pa., 172 psl., kun. M. Moravski's, J. D., Vertė Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 50
- Jonukas Karklynas Eina Lietuvos pažintų**, parašė Prietelis, Shenandoah, Pa., 1904 m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kovaties Zalgiriais**, istoriška drama keturiuose aktuose, Shenandoah, Pa., 1906 m., psl. 31, Dr. V. Pietaris (Savasis), kaštu kun. A. Miluko. 15
- Kunigo Giminė** Shenandoah, Pa. 1906 m., 68 psl., Parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kaip Elziutė praleido šv. Jono Dieną**, Shenandoah, Pa., 1908 m., 63 psl., parašė P. D., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Krasauninkas-Laižybos-Dievo žmonės**, Philadelphia, Pa., 1910 m., 28 psl. Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko. 10
- Lietuvos Virėja**. Sudėjo Aldonė V. 75
- Laiškai iš Kelionės po Palestina**, 50
- Lourdes'o Sventišiausios Panelės Marijos Mėnuo**, Shenandoah Pa. 1908 m., Prancišiu Julės vertimas. 80
- Lietuviškas Albumas Trijose dalyse** 1.50
- Laisvės Metu**. Apysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. 50
- Lietuviškos Pasakos**. Didelio formato knyga, puslapių 262. 1.50
- Moterystė ir šeimyna**. Philadelphia, Pa., 1908 m., 41 psl. vertė iš vokiškos kalbos J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 50
- Mūsų Socijalistai**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 57 psl. apysaka iš paskiausiųjų Lietuvoje atsitikimų, parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Melagių Dėdė**, (iš dzukų gyvenimo) Shenandoah, Pa., 1907 m., 27 psl., parašė Ksaveras Vanagėlis, kaštu kun. K. Miluko. 10
- Mūsų Išganytojaus Jezaus Kristaus gyvenimas**, naujas pataisytas išleidimas, Shenandoah, Pa., 1907 m., 209 psl. su paveikslais kaštu kun. A. Miluko. 75
- Maža Dovanėlė** apie spaviednį. 5
- Mindaugas**. Poema, parašė Krive-Krivaitis, kaštu autorias Shenandoah, Pa., 1905 m. psl. 19, 10
- Ne Mieste Laimė**, Pierre L'Ermite'o, iš prancišiuško liuosas vertimas Prancišiu Julės, Shenandoah, Pa., 1908 m., 206 psl., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Našlaičiai**, Shenandoah, Pa., 1908 m., 81 psl., vertė P. Str., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Nekaltybė**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 89 psl., J. Geručio versta iš vokiško, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Pergyventos Valandos**, Shenandoah, Pa. 45
- Pamokslai be Kunigo**, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 1906, 214 psl., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pikta Dvasia**, drama trijuose aktuose Rudolfas Blaumanis, iš latviško vertė Ildargas, Shenandoah, Pa., 1908 m., 72 psl., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Pasakyk Matuše!** Agnieška ir Ant garlaivio, tryje apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., kaštu kun. A. Miluko, 29 psl. 15
- Pradžia ir Išsiplėtimas Katalikų tikėjimo**, Vyskupo M. Valančiausio, Shenandoah, Pa., 1906 m., 235 psl., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Patrimpo Laiškai**. 60
- Pranciškaus Vaikaičio Eilės**, su plačia autorias biografija puslapių 158. 75
- Susiskaldėliai**, Shenandoah, Pa., 1908, 62 psl., parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Socijalistai**, (Civinsko) Shenandoah, Pa., 1908, 124 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Saulė nusiledžiant, iš mūsų kariuonės, Kalėdų vakaras**, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., 62 psl., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Siapus ir Anapus grabo**, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 210 psl., kaštu kun. A. Miluko. 50
- Sodžionių Teologija**, parašė Gerutis, Shenandoah, Pa., 1908, 285 psl., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Skaitymai iš Sventųjų Gyvenimų**, kiekvienai metu dienai, su paveikslais, keturi tomai: kaštu kun. A. Miluko, Philadelphia, Pa. (aukdekl apdarais \$3.50) skūriniais apdarais ir paauksuotais kraštais 5.00
- Sveikata**. Iš vokiečių kalbos vertė kun. J. Gerutis. 75
- Trumpa Katalikų Bažnyčios Istorija**. Parašė kun. A. Alekna. 50
- Vienuolinė Luoma**, Shenandoah, Pa., 1908, m., 191 psl. kaštu kun. P. Saurusaičio ir kun. A. Miluko. 25
- Valdimierius**, Shenandoah, Pa., 1906, m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Zivatai šventųjų**. Vyek. M. Valančiaus. 50

„ŽVAIGŽDĖS“

— SPAUSTUVE —

ATLIEKA VISUS DRUKORISKUS
DARBUS GERAĖ, PIGIAI IR GREIT.

DRUKUOJA:

KNYGAS, CIRKULIORUS, TIKISTUS, KONSTITUCIJAS
VISITING IR BUSINESS CARDS, UKZVIETIMUS ANI
VESLIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES, NESIGRAUDYS.

★ ★ ★

Kreipkite ant adresu:

3654 Richmond Str.,
Philadelphia, Pa.

„Skaitymai iš Šventųjų Gyvenimų“.

„Skaitymai iš Šventųjų Gyvenimų“ — tai didžiausias iliustruotas išleidimas lietuvių kalboje. Šventųjų gyimų aprašymai versti iš vokiškų ir angliskų geriausių tose kalbose veikalų, teigpi parašyti pagal vyskupo Valančiaus ir Skargos „Gyvenimus Šventųjų“. Apie 800 to knygos puslapių papuošti suvirš 200 šventųjų paveikslų perstatančių šventųjų kankinimų ir kankinimo pabūklus.

Kaina: 4 tomai pavieniai subroszuruoti \$3.50
„ angliško audeklo aparais 4.00
„Zvaigždė“, 3654 Richmond str., Philadelphia, Pa.

Apraudžia nuo ugnies.

Paruoda laivakortes.

William Macdonald

Notary Public, Real Estate, Conveyancing

3511 Kensington Avenue

Orthodox & Thompson Sts.

Philadelphia.

Zvaigždės Agentai.

Mr. P. Mikalauckas,

248 W. Fourth St. —
So. Boston, Mass.

Mr. Iz. Nausledas,

97 33rd str.,

Chicago, Ill.

Mr. J. J. Šaučiūnas

41 Johnson Str.
Bridgeport, Conn.

Mr. J. Kalvelis,

229 Pine str.
Rumford, Me.

Mr. Julionas Bukantis,

179 Eudicatt Str.

Boston, Mass.

Kasemer Ceplenski,

bei J. Walinski, Essen ade
Ruhz, Suderich Str. No. 99
Rheinland, Germany.

Mr. Jurgis A. Baronas.

McKees Rocks, Pa.

Mr. P. J. Budginas,

4549 S. Hermitage ave.,
Chicago, Ill.

Mr. M. Norkūnas,

166 Melrose str.,
Mentello, Mass.

Mr. V. Stasevičs,

849 Hamilton str.
Grand Rapids, Mich.

Mr. A. J. Brinlus,

71 Pine str.
Meriden, Conn.

Mr. A. J. Sironaitis,

83 Whitney Str.
Orange, Mass.

Mr. John Naujokaitis

47 Planet St.
Commercial Road,
East London, England.

Mr. J. Jaroševičs,

1048 Washington Str.
Norwood, Mass.

Mr. P. Valukonis,

261 W. Broadway
So. Boston, Mass.

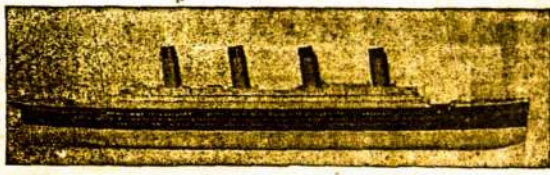
Telephone 9537 Spring-

LIETUVIAI, KREIPKITES PRIE SAVUJU!

Keliauk in Lietuvą ir iš Lietuvos

visad per

Geo. J. Bartasiaus Agentura.

Kamgi eiti pirkti laivakortės pas svetimtaučius, kad galima jas gaut nusi-
pirkti ir pas savo tautos žmogų.

Meš parduodam laivakortes ant drūciausių ir greičiausių garlaivių i visas
pasaulio dalis už numazintą kainą. Iš New Yorko i Roterdamą, Antver-
pą, Bremeną ir Hamburgą \$22.00, i Libavą 24.00. Iš Vokietijos i New
Yorką: iš Roterdamo \$25.00, iš Antverpo, Bremeno, Hamburgo, 22.00,
iš Libavos i New Yorką \$27.00.

Siunčiam ir išmainom pinigus visų viešpatysėiū, parūdinam pašportus iš
Konsulio rubežiaus perėjimui. Reikalauk laivakortėiū kainos iš artymiau-
sio ofiso, pažymėdamas iš kur ir, i kur nori važiuoti. Tautiečiai bran-
gus, meldžiu nepraleisti taip geros progos, veikiai naudokitės iš to, pars-
kvieskit savo mylimus svečius iš Lietuvos senos tėvynės, pakol laivakor-
čių kursas žemai stovi.

Geo. J. Bartasiaus ir J. Vasiliauskas & Co.

490 Washington St. Cor. Spring St.,
NEW YORK, N. Y.

261 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

VIETINĖS ŽINIOS.

10 žmonių sužeidė. Susidūrus dviem gatvėkarams, pereinotoje subatoje tarpe Fairmount ir Fourth gatvių tapo sužeista 10 keleivių. Penki labai pavojingai, tie nugabanti ir ligonbučius, kitų gi žaizdos apžiūrėta artimiausiose vaistinėse.

— Pereinotoje Subatoje, per Decoration Day, prigirė Delaware upėje du lietuviai. Aštuonišios jie sulipo į kiaurą luotą paplaukioti, bet luotas tuoj pradėjo prisipildyti vandeniu ir verstis ant šono. Du iš tų ekskurentų kompanijos išsigandę sušoko į vandenį, manydami, kad vis tiek jau reikėsia skęsti, kad gi plaukti nemokėjo, tai ūmai dingo vandenyje. Kiti susikabino į luoto kraštus ir tuos policija priplaukus luotais išgelbėjo. Visi buvo lietuviai. Kita panaši nelaimė ūia atsitiko tą pačią dieną su pašaliečiais, kurių keturi prigirė, o trys išsigelbėjo.

— Negrai sužeidė revoliučių šūviais tris policistus ir iš jų pačių du tapo sunkiai apdaužyti sumišime West Philadelphiajioj, kilusiam dėlei suareštavimo vieno negro.

— Miesto sveikatos komisija tam tikrais lapeliais pra sergeti gerti nevirytą vandenį. Daugelis ligų dabar siaūžia, o ligų mikrobus dažniausia vanduo nešioja. Gerai išvirintas vanduo nepavojinga gerti.

Dr. Ignotas Stankus,

Lietuvis daktaras. Gydo įvairiausias ligas Vyru, Moteriu ir Vaiku. Daro operacijas. Turei savo locna ligonbuti. Lekarstas sustaiso pats del kiek vieno sergancio.

OFISO VALANDOS: { Nuo 9 iki 11 1/2 rto.
" " " 4 po piet.
" " " 7 " 8 vakaro.

Kreiptis reik visumet ant to tikro adriso,

Dr. Stankus, 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklų draugystėm, o ypatingai: kukardų, gzikurių metalavų, animeliučių ir padengtu celluloidu šarpu, vėliavų ir karūnų.

MAN PAVESTUS DARBUS ATLEIKU ARTISTISKAI.

M. A. NORKUNAS,

General Delivery

Montello, Mass.

LIETUVOS „VYČIU“ CENTRO VALDYBOS ADRESAI.

Pirmininkas — M. A. Norkūnas, 166 Melrose Str.,
Montello, Mass.

Pagalbininkas — A. Jankauskas, Lowell, Mass.

Raštininkas — S. Bugnoviče, Box 25, Lewiston, Me.

Kasininkas — Kar. Urbonas, 261 Broadway, So.

Boston, Mass.

Kasos globėjai — Agota Simanainiūtė ir S. Mačiulskis,
Lawrence, Mass.

Dvasiškas vadovas — A. Jusaitis, Lawrence, Mass.

Minersvilles Lietuviams

ošrių geriausiai pasidėti pinigus šita šitame banke:

The First National Bank of Minersville, Pa.

Pradinis kapitalas \$50,000. Perviršis \$70,000, Neįdalinatas uždarbys \$35,881.96

CHARLES E. KEAR, prezidentas,
HARRY F. POTTER, kasierius.

Šitas Stebetinas Laikrodis Tikrai \$3.75

Gražiausias amerikoniškas laikrodinis, gražiai engreiveruotas dubeltavai paaukusotas kotu užsukamas gvarantuotas ant 20 metų. Prisiunčiame C. O. D. \$3.75 ir prisiluntime kaštai su pavėjilium pažiūrėti. Jeigu perbrangus gali sugažinti mūs kaštais. Kas užsimoka iškalno, mūs duodame extra puikų žiedą uždėję ir prisiluntime prekes apsaugotas. Duodame uždėję laikrodėlių kas perka lešis po 22.50c. Tik reikia pranešti vyrišk ar moterišk laikrodėlių nori gauti. Prie kiekvieno laikrodėlio duodame gražų lenčiugėlį.

PETERS & CO. CHICAGO, ILL.

Vienatino betarpo linija
Rusijos ir Kanados tarp

Reguler 10 dienų

keliu. Greičiausi, Geriausi, Didžiausi dvim-šriubais pasaziuriniai laivai tarp Libavos ir New Yorko ir iš New Yorko į Rotterdamą ir Libavą. Kainos žemos. Kreipties ppie A. E. Johnson & Co. Gen. Pass. Agents, 37 Broadway, New York, N. Y.

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas

pabaigęs daktarytės mokslus Jefferson Medical Collegijoj su pagarba Specialistas akių ligose, nosies ir gerklių. Gydo pasekmingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jardin st. SHENANDOAH, PA.

Antrasis „Vyčių“ Kongresas.

Antrasis Lietuvos „Vyčių“ Kongresas bus laikomas šiemet Brocktone, Mass, 7 ir 8 d. Liepos mėnesio.

Nauji Rateliai meldžiami yra pasiskubinti su bertainine duokle į Centro kasa, kad galėtų su plinu balsu dalyvauti Kongrese ir bendrai svarstyti „Vyčių“ organizacijos visus reikalus.

M. A. NORKUNAS, pirmininkas.

P. S. Kongreso programą ir kitokius paaškinimus delegatams praneš kiek vėliaus vietos ratelio rengėjų komitetas.

Išsilųzdink šlanden

Tiktai vienas doleris.

Kiekviename lietuviškame name privalo rasti Edmundo Steponaičio raštų knyga. Steponaitis buvo vienas iš pirmųjų mūsų jaunųjų rašytojų, kurie duoda mums pradžią grynai literatūrai artojai, kurių visų pirmausias tikslas jau nebevien žadinimas tautos, visuomenės sąmonės, bet ir galvinimas, tvieriamos pačios dailiosios mūsų raštijos.

Taigi dailių poezijos rinkinį galima gauti tiktai už \$1.00 pas:

AL. STEPONAITIS.

184 Atkins ave.

Brooklyn, N. Y.

Šio laikraščio ir visuose kituose knygynuose ir krautuvėse. Reikalaukite visur.

Reikalaujama agentų kiekvienoje Lietuviškos apgyventoje vietoje. Uždarbis geras. Klauskite apie sąlygas.